

FÖRSÄKRINGAR I SVERIGE

2012–2021

Försäkringar i Sverige

Trygghet för den enskilde – tillväxt för samhället

Vi är alla utsatta för risker. Det kan exempelvis handla om risken för att drabbas av en trafikolycka, brand i bostaden, stöld eller långvarig sjukdom. Utan försäkring skulle sådana händelser kunna innebära ekonomisk katastrof. Försäkringar gör det möjligt för hushåll, individer och företag att leva och verka under ekonomiskt stabila förhållanden.

Försäkringens idé är enkel: vi delar på riskerna. Genom försäkring betalar ett hushåll, en individ eller ett företag en premie i utbyte mot att försäkrings- eller tjänstepensionsföretaget ersätter den som drabbats om olyckan är framme. En privatperson eller arbetsgivare kan även teckna en pensionsförsäkring som ger en viss framtida inkomst, det vill säga pension, i utbyte mot en premiebetalning i nutid.

Den här publikationen ger en översiktlig bild av försäkringar i Sverige och belyser deras betydelse för samhällsekonomin och omvärlden. Den statistik som presenteras bygger på data från främst Svensk Försäkring, Finansinspektionen, Statistiska centralbyrån (SCB) och Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation (FAO). Statistik presenteras för att belysa den svenska försäkringsmarknaden under 2021 men även sett ur ett längre perspektiv med data för flera år.

Publikationen är indelad i fyra delar:

1. Den svenska försäkringsbranschen; hur stora utbetalningar som betalas ut från försäkrings- och tjänstepensionsföretagen till hushåll, individer och företag.
2. Skadeförsäkring; hur många skador som sker och hur mycket skadeförsäkringsföretagen betalar ut i form av ersättning för olika sorters skador.
3. Pensions- och livförsäkring; hur mycket som betalas ut i pension årligen och hur mycket kapital som finns placerade som ett livförsäkringssparande.
4. Övergripande beskrivning om hur mycket försäkrings- och tjänstepensionsföretagen investerar i den globala ekonomin och vilka tillgångar företagen placerar i.

Försäkringsbranschen är en viktig del av samhällsekonomin	5
Utbetalningar från försäkringar	5
Inbetalda premier till försäkringar	6
Marknadsandelar för skadeförsäkring	7
Marknadsandelar för pensions- och livförsäkring	8
Företag och anställda inom försäkringsbranschen	9
Skadearbete och försäkringsreglering är vanliga yrken	10
Närmare hälften av alla chefer är kvinnor	11
Skadeförsäkring	12
Hemförsäkring och fordonsförsäkring är vanliga försäkringar	12
Trafik- och motorfordonsförsäkring står för störst andel av premieinkomsterna	13
Nästan alla i Sverige har en hemförsäkring	14
Färre skador medför att utbetalda skadeersättningar minskar	15
Skadebeloppen minskar för trafikförsäkring men ökar för motorfordonsförsäkring	16
Glasskador den vanligaste skadan på fordon	17
Skador orsakade av brand och åska är de dyraste skadorna	18
Inbrott och stöld är de vanligaste vardagsbrotten	19
Bränder sker oftast i bostäder	20
Stora skillnader i antalet naturskador över åren	21
Stor variation i vilka områden som drabbas av naturskador	22
Fler än 26 miljoner sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkringar	23
Allt fler har en sjukvårdsförsäkring	24
Pensions- och livförsäkring	25
Utbetalningarna från försäkringssparande ökar kraftigt	25
Tjänstepension allt viktigare för den totala pensionen	26
Pensionskapital utgör en betydande del av hushållens finansiella sparande	27
Ökat sparande till pension allt viktigare då medellivslängden ökar	28
Sparande i privat kapitalförsäkring steg kraftigt under 2021	29
Tillgångar och investeringar för den svenska försäkringsbranschen	30
Investeringarna är större än Sveriges BNP	30
Svenska företag har stora tillgångar i en europeisk jämförelse	31
Skillnad mellan livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagens tillgångar per sparform	32
Försäkrings- och tjänstepensionsföretagen placerar huvudsakligen i aktier och obligationer	33
Historiskt hög avkastning på tillgångar under 2021	34

Försäkringsbranschen är en viktig del av samhällsekonomin

De svenska försäkrings- och tjänstepensionsföretagen betalar årligen ut stora belopp i pensioner, livförsäkringssparande och ersättningar för skador. På så vis skapas ekonomisk trygghet för hushåll, individer och företag. Under 2021 utbetalades totalt drygt 315 miljarder kronor i försäkringsersättningar. Samtidigt betalade svenska hushåll, individer och företag sammanlagt in 510 miljarder kronor i premier till pensions-, liv- och skadeförsäkring.

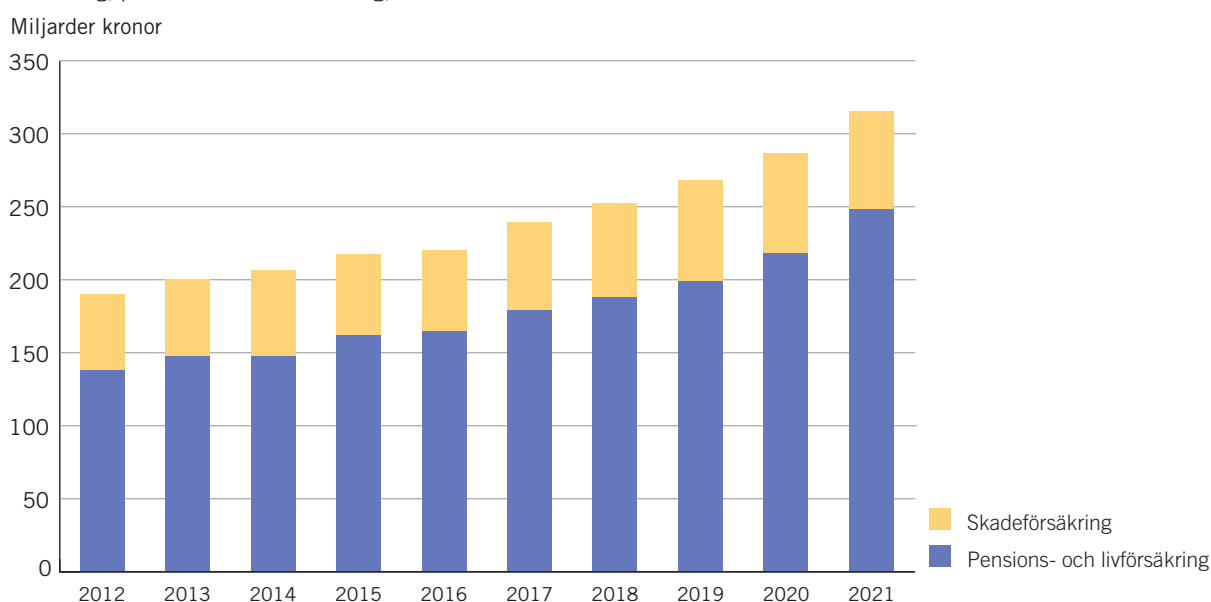
Utbetalningar från försäkringar

Försäkringar innebär att hushåll, individer och företag betalar in premier till försäkrings- och tjänstepensionsföretag i utbyte mot trygghet i form av ersättning om en skada, olyckshändelse eller sjukdom inträffar, eller i form av utbetalning av pension eller från livförsäkringssparande.

Under 2021 betalade försäkringsföretagen ut sammanlagt drygt 315 miljarder i försäkringsersättningar (se diagram 1). Den största delen (79 procent) betalades ut från pensions- och livförsäkringar, och resterande (21 procent) betalades ut från olika skadeförsäkringar. Jämfört med 2020 har utbetalningarna från pensions- och livförsäkringar ökat med 14 procent (30,2 miljarder kronor), och utbetalningarna från skadeförsäkringar har minskat med två procent (1,6 miljarder kronor).

Under 2021 utbetalades i genomsnitt cirka 23 800 kronor per person för pensions- och livförsäkringar. Under samma period utbetalades också i genomsnitt ungefär 5 400 kronor per person i ersättningar för skador i hushåll och för personskador.

Diagram 1. Utbetalda försäkringsersättningar till hushåll, individer och företag för skadeförsäkring, pensions- och livförsäkring, 2012–2021

Anm.: I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen särredovisas sedan 2016, och ingår i kategorin *Skadeförsäkring*. För livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag avser utbetalda försäkringsersättningar de utbetalningar som har gjorts till kunder inklusive återköp, utbetalad återbäring p.g.a. återköp samt övrig utbetalad återbäring. För skadeförsäkringsföretag avser utbetalda försäkringsersättningar de skadeersättningar som har utbetalats till kunder som drabbats av skada.
Källa: Svensk Försäkring.

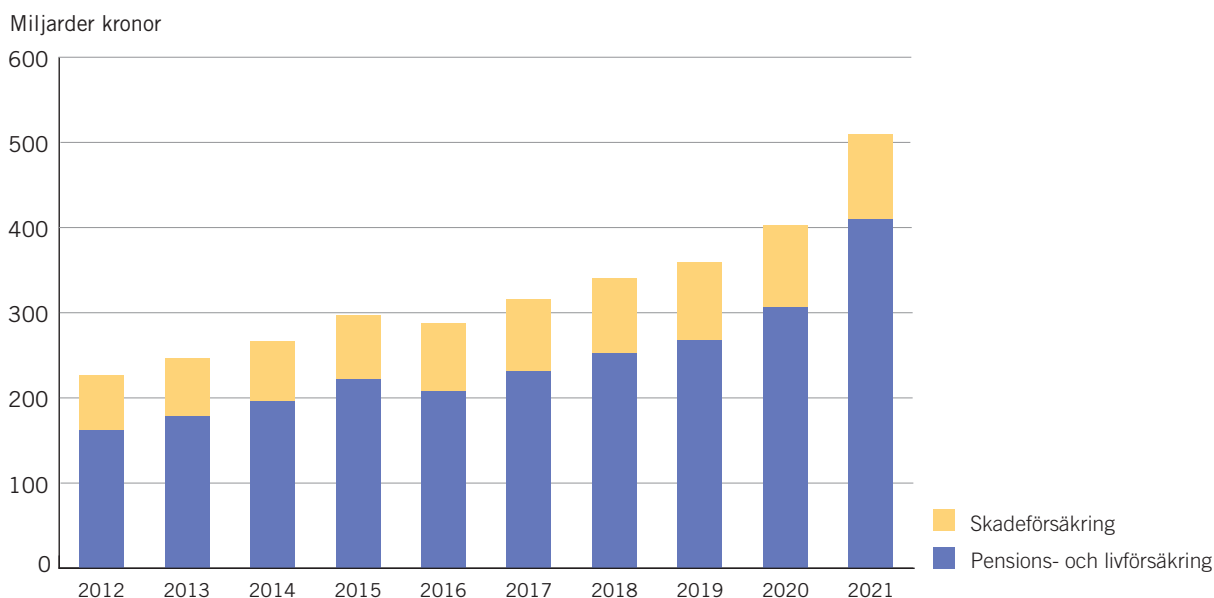
Inbetalda premier till försäkringar

Premier för försäkring betalas in till försäkrings- och tjänstepensionsföretagen i förskott för att ge ett visst försäkringsskydd under en viss tid. Det innebär att det vanligtvis finns en fördröjning mellan inbetalning av premie och utbetalning av en eventuell ersättning för de fall en skada uppstår. För pensions- och livförsäkringar dröjer det vanligtvis många år mellan inbetalning av premier och utbetalning i form av pension eller annat sparande. Förutom utbetalningar ska premierna även täcka olika former av driftskostnader, till exempel lokalkostnader och löner för försäkringsföretagens anställda.

För skadeförsäkringar uppgick premierna under 2021 till sammanlagt drygt 100 miljarder kronor varav drygt 21 miljarder kronor betalades av företag och knappt 79 miljarder kronor betalades av hushåll (se diagram 2). För pensions- och livförsäkringar uppgick de inbetalda premierna till knappt 410 miljarder kronor. Jämfört med 2020 har premieinbetalningarna till pensions- och livförsäkringar ökat med 34 procent och premieinkomsterna för skadeförsäkringar ökat med fem procent.

Under 2021 betalades det in i genomsnitt ungefär 7 500 kronor per år och person i premier för skadeförsäkringar och cirka 39 200 kronor i premier för pensions- och livförsäkringar i Sverige. Det är vanligt att en individ har flera olika typer av försäkringar, såsom till exempel hemförsäkring, motorfordonsförsäkring och tjänstepension. Det är dock inte alltid individen som betalar premien. Ungefär 52 procent av premierna för pensions- och livförsäkringar betalas av arbetsgivarna i form av tjänstepension. En del av premierna för skadeförsäkringar betalas också av arbetsgivarna, exempelvis för vissa olycksfallsförsäkringar och sjukvårdsförsäkringar.

Diagram 2. Inbetalda premier från hushåll, individer och företag för skadeförsäkring, pensions- och livförsäkring, 2012–2021

Anm.: Avser premieinkomster för skadeförsäkring och inbetalda premier (exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital) för pensions- och livförsäkring. I *Pensions- och livförsäkring* ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen särredovisas sedan 2016 och ingår i kategorin *Skadeförsäkring*.
Källa: Svensk Försäkring.

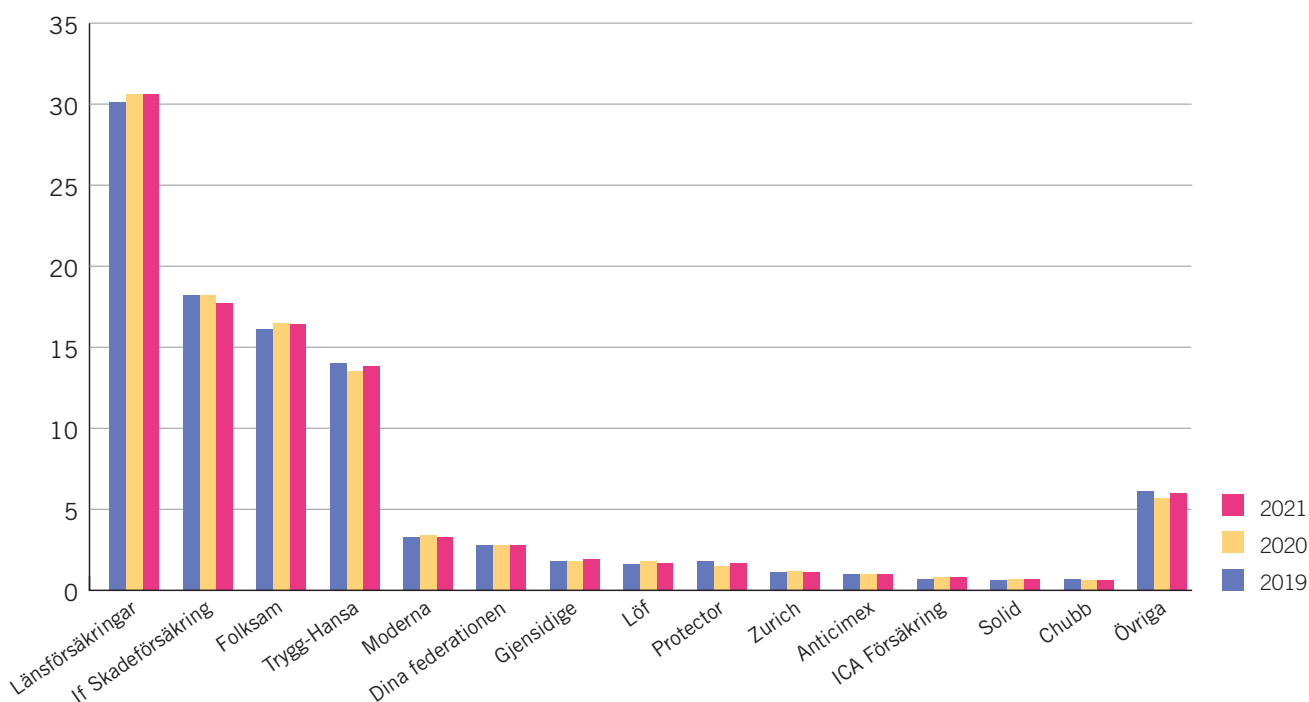
Marknadsandelar för skadeförsäkring

De sammanlagda premieinkomsterna för skadeförsäkringsföretagen under 2021 uppgick till knappt 96 miljarder kronor. De fyra företagsgrupper/företag som hade störst premieinkomster inom skadeförsäkring var Länsförsäkringar, If Skadeförsäkring, Folksam och Trygg-Hansa (se diagram 3). Dessa fyra företagsgrupper/företag stod tillsammans för knappt 79 procent av marknaden mätt i totala premieinkomster.

Även vissa livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag har skadeförsäkringar, främst i form av olycksfallsförsäkring, sjukförsäkring och sjukvårdsförsäkring. Dessa skadeförsäkringar – som inte ingår i diagram 3 – omfattade 4,3 miljarder kronor i inbetalda premier under 2021.

Diagram 3. Marknadsandelar för skadeförsäkringsföretag fördelat per företagsgrupp/företag, 2019–2021

Marknadsandelar i procent av de totala premieinkomsterna

Anm.: Omfattar endast skadeförsäkringar hos skadeförsäkringsföretag; även livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag kan ha skadeförsäkringar i form av olycksfallsförsäkring, sjukförsäkring och sjukvårdsförsäkring, men de ingår inte i detta diagram.

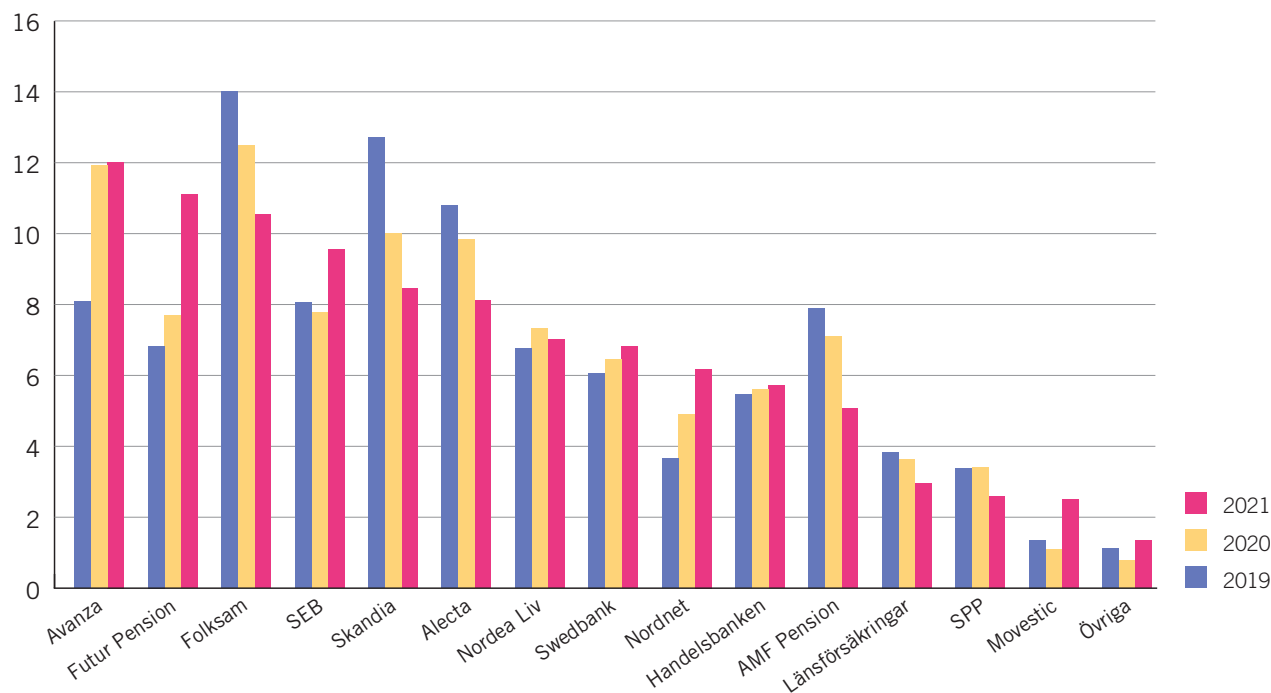
Källa: Svensk Försäkring.

Marknadsandelar för pensions- och livförsäkring

De inbetalda premierna för konkurrensutsatta¹ pensions- och livförsäkringar under 2021 uppgick till knappt 379 miljarder kronor. De fyra största företagsgrupper/företag inom pensions- och livförsäkring var Avanza, Futur Pension, Folksam och SEB (se diagram 4). Dessa företagsgrupper/företag utgjorde 43 procent av marknaden sett till totalt inbetalda premier.

Diagram 4. Marknadsandelar för livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag fördelat per företagsgrupp/företag, 2019–2021

Marknadsandelar i procent av totalt inbetalda premier

Anm.: Diagrammet visar andelar av inbetalda premier till konkurrensutsatta pensions- och livförsäkringar. I inbetalda premier ingår varken inflyttat försäkringskapital eller fribrevs-uppräknings. En konkurrensutsatt försäkring är en sådan försäkring där det finns möjlighet att välja mellan flera försäkringsgivare. Inbetalda premier till livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagens skadeförsäkringar ingår inte.
Källa: Svensk Försäkring.

¹ En *konkurrensutsatt försäkring* innebär att arbetsgivare eller anställd kan välja mellan flera försäkringsgivare. Det finns ej konkurrensutsatta tjänstepensionsförsäkringar, där denna möjlighet inte ges. Utöver vissa tjänstepensionsförsäkringar så räknas Alectas sjukförsäkringspremier och samtliga premier till Afa Livförsäkring som ej konkurrensutsatta.

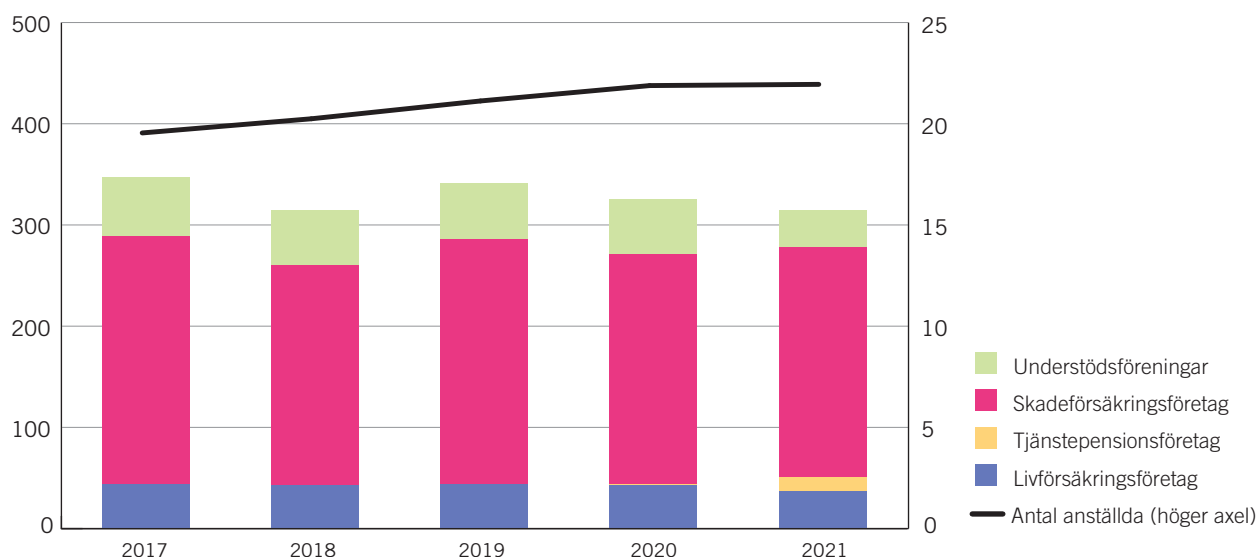
Företag och anställda inom försäkringsbranschen

Den svenska försäkringsbranschen omfattar 37 livförsäkringsföretag, 14 tjänstepensionsföretag, 227 skadeförsäkringsföretag och 37 understödsföreningar. Tillsammans sysselsätter branschen drygt 22 000 personer, vilket motsvarar ungefär en halv procent av antalet anställda på den svenska arbetsmarknaden. De anställda finns fördelade på 315 försäkrings- och tjänstepensionsföretag (se diagram 5). Av dem är 37 företag utlandsägda och representerade i Sverige via filialer eller agenturer. Antalet utländska företag har varit i stort sett oförändrat över åren. De flesta företag är antingen större rikstäckande eller mindre lokala företag.

Antalet företag har under de senaste fem åren varierat, men om man jämför med 2017 har antalet företag minskat med nio procent. Det är främst understödsföreningar som har blivit färre och enligt nu gällande lag ska understödsföreningarna avvecklas på sikt. Tjänstepensionsföretagen har tillkommit under 2020. Det är två tidigare skadeförsäkringsföretag och tolv tidigare livförsäkringsföretag som under 2020–2021 har ombildats till tjänstepensionsföretag.²

Diagram 5. Antal företag och antal anställda i försäkringsbranschen i Sverige, 2017–2021

Antal företag (stapel, vänster axel) och antal anställda (linje, höger axel)

Anm.: Understödsföreningar bedriver inte affärsmässig försäkringsrörelse utan ägnar sig åt inbördes bistånd för medlemmarna, till exempel en yrkesgrupp. Vanliga ersättningar i understödsföreningar är pensioner, sjukförmåner eller begravningshjälp.

Källa: Svensk Försäkring.

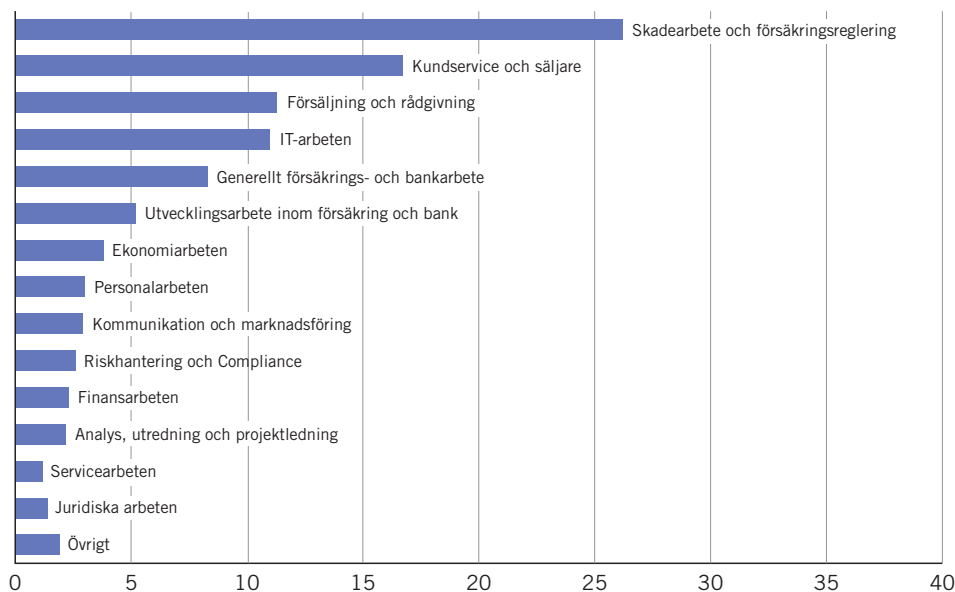
² Hur försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag regleras skiljer sig. För försäkringsföretag gäller försäkringsrörelselagen medan för tjänstepensionsföretag gäller lagen om tjänstepensionsverksamhet, som infördes i slutet av 2019.

Skadearbete och försäkringsreglering är vanliga yrken

Drygt en fjärdedel av de anställda inom försäkringsbranschen arbetar med skadearbete och försäkringsreglering (se diagram 6). I det ingår utredningsarbeten om orsak och vållande vid en skada, samt tjänster som innefattar att genomföra riskbedömningar och analys kring återförsäkring till andra företag. Hit hör även vissa specialistyrken, såsom aktuarier (försäkringsmatematiker). Andra vanliga yrkesgrupper är kundservice och säljare som närmare 17 procent av de anställda arbetar med, följt av försäljning och rådgivning (11 procent) och IT-arbeten (11 procent).

Diagram 6. Andel anställda efter yrkesgrupper i försäkringsbranschen, 2021

Andel i procent av antalet anställda

Anm.: Omfattar anställda inom de företag som ingår i den lönestatistik som produceras årligen av FAO. Statistiken omfattar i stort sett alla försäkringsföretag i försäkringsbranschen, men utesluter till exempel företag som i huvudsak sysslar med bankverksamhet. Yrkesgrupperna är sammansatta utifrån FAO:s yrkesklassificeringssystem, där enskilda yrken är placerade inom den yrkesklassificering som bäst beskriver yrket. Omfattar anställda som arbetat minst en timme under september 2021.

Källa: Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation (FAO).

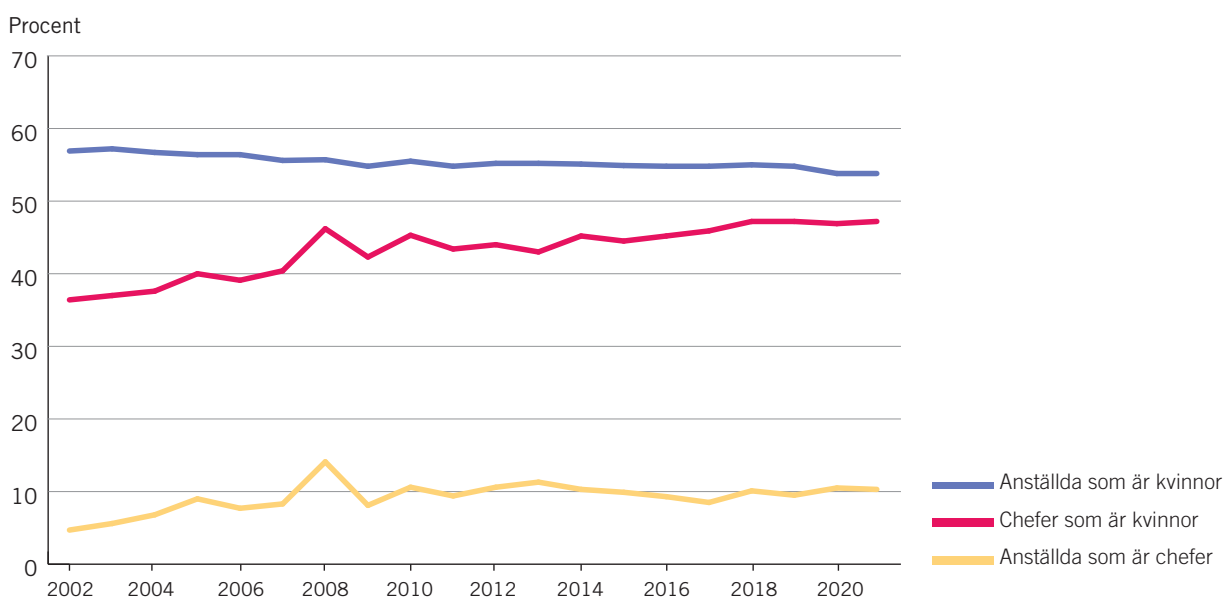
Närmare hälften av alla chefer är kvinnor

Försäkringsbranschen har en förhållandevis jämn könsfördelning. Av de anställda i branschen under 2021 var strax över hälften, 54 procent, kvinnor. Andelen kvinnor har genomgående, sedan början av 2000-talet varit något högre än andelen män (se diagram 7).

Andelen chefer ökade stadigt från 2002 fram till 2008. Därefter har antalet chefer som andel av antalet anställda legat kring tio procent.

Andelen chefer som är kvinnor har stigit trendmässigt över tid. År 2002 var drygt 36 procent av cheferna kvinnor. Motsvarande andel 2021 var 47 procent, det vill säga närmare hälften.

Diagram 7. Andel kvinnor respektive chefer, samt andel chefer som är kvinnor, 2002–2021

Anm.: Omfattar anställda inom de företag som ingår i den lönestatistik som produceras årligen av FAO. Statistiken omfattar i stort sett alla försäkringsföretag i försäkringsbranschen, men utesluter till exempel företag som i huvudsak sysslar med bankverksamhet. År 2002 är en naturlig starttidpunkt för statistiken, eftersom FAO då införde ett förnyat yrkesklassificeringssystem.
Källa: Försäkringsbranschens Arbetsgivareorganisation (FAO).

Skadeförsäkring

Genom skadeförsäkring kan hushåll, individer och företag få ekonomiskt skydd mot olika typer av risker. Skadeförsäkring, exempelvis hemförsäkring, motorfordonsförsäkring och olycksfallsförsäkring, är komplement till samhällets skydd och kan ge ekonomisk ersättning om en oväntad olyckshändelse inträffar.

Hemförsäkring och fordonsförsäkring är vanliga försäkringar

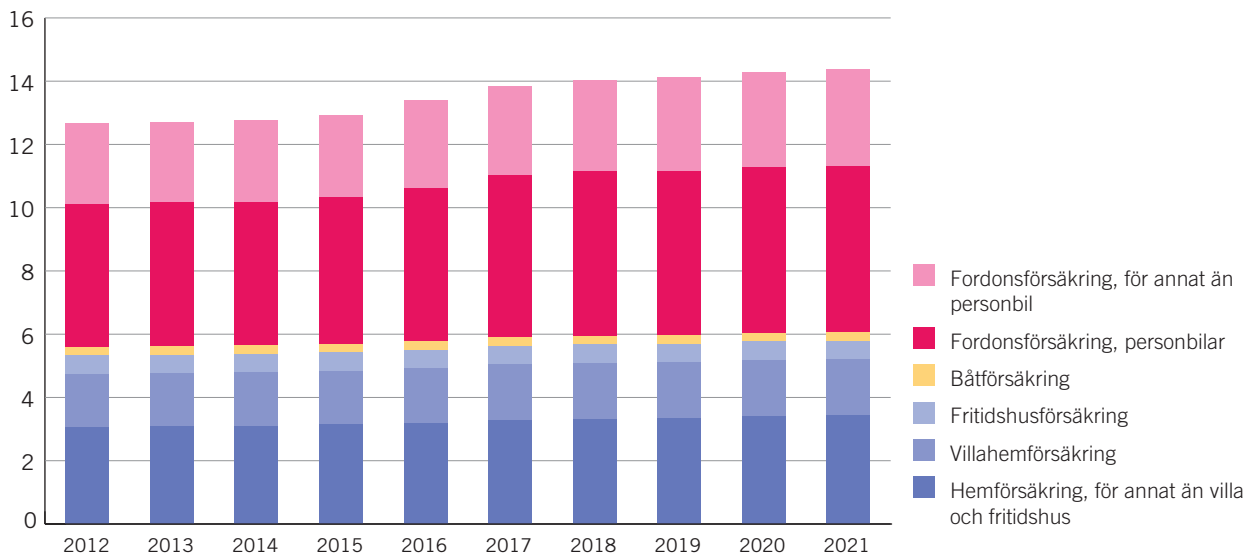
Det finns många olika försäkringar som ersätter hushåll och företag för skador på egendom och lösöre som den försäkrade äger, eller hyr, i exempelvis hem, villor, fritidshus, båtar, bilar och andra fordon. Fordonsförsäkring är den vanligaste av hushållens försäkringar. Vid slutet av 2021 fanns knappt 5,3 miljoner försäkrade personbilar och knappt 3,1 miljoner andra försäkrade motorfordon (se diagram 8).

Hemförsäkring och villaförsäkring är också vanliga försäkringar. Villahemförsäkring är en kombination av dessa och täcker inte bara kostnader för skador som omfattas av den vanliga hemförsäkringen, utan fungerar även som ett ekonomiskt skydd vid skador som kan uppkomma på själva fastigheten.

Under 2021 uppgick antalet hemförsäkringar till drygt 3,4 miljoner och antalet villahemförsäkringar till knappt 1,8 miljoner. Sammantaget fanns knappt 14,4 miljoner egendomsförsäkringar 2021.

Diagram 8. Antal skadeförsäkringar för egendom, 2012–2021

Antal miljoner försäkringar

Anm.: Här ingår inte företagsförsäkringar, fastighetsförsäkringar, djurförsäkringar och produktförsäkringar. I kategorin *Fordonsförsäkring* för personbilar och övriga fordon ingår inte bara privatägda fordon utan även företagsägda fordon.
Källa: Svensk Försäkring.

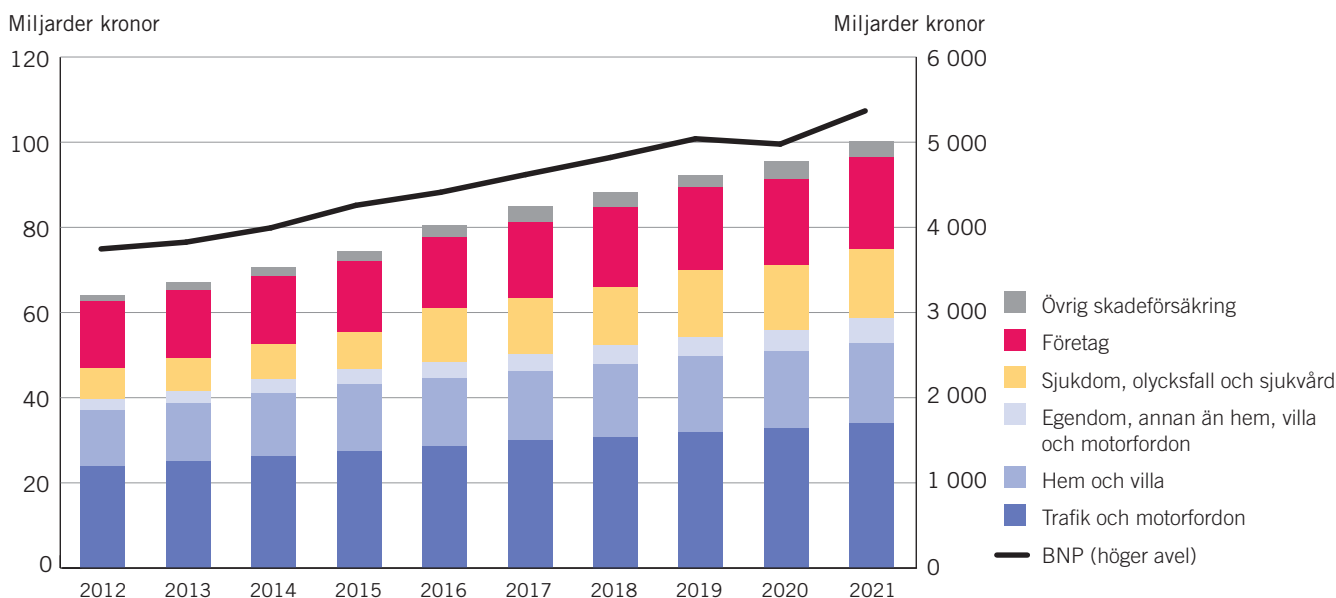
Trafik- och motorfordonsförsäkring står för störst andel av premieinkomsterna

Sammanlagt betalade hushåll, individer och företag mer än 100 miljarder kronor i premier för olika skadeförsäkringar under 2021 (se diagram 9).

Majoriteten av inbetalningarna gjordes av hushåll och gick till premier för trafik- och motorfordonsförsäkring (34 procent) och hem- och villaförsäkring (19 procent). En dryg femtedel (21 procent) av de totala premierna betalades av företag till företags- och fastighetsförsäkring.

Under de senaste tio åren har premierna till skadeförsäkring ökat med 56 procent. Denna ökning kan till viss del förklaras av att ekonomin (BNP) har vuxit, eftersom efterfrågan på skadeförsäkring ofta stiger när hushållens och företagens tillgångar växer.

Diagram 9. Premieinkomster från hushåll, individer och företag för skadeförsäkring, 2012–2021

Anm.: Kategorin *Trafik och motorfordon* omfattar både privatägda och företagsägda fordon. Kategorin *Övrig skadeförsäkring* omfattar kredit-, borgens-, rättsskydds-, assistans-, inkomst- och avgångsbidragsförsäkringar, samt trygghetsförsäkring vid arbetsskada. I *Företag* ingår sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring, egendomsförsäkring för företag och fastigheter samt ansvarsförsäkring. Skadeförsäkring som finns hos livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen särredovisas ingår från 2016. BNP avser den årliga bruttonationalprodukten i Sverige.

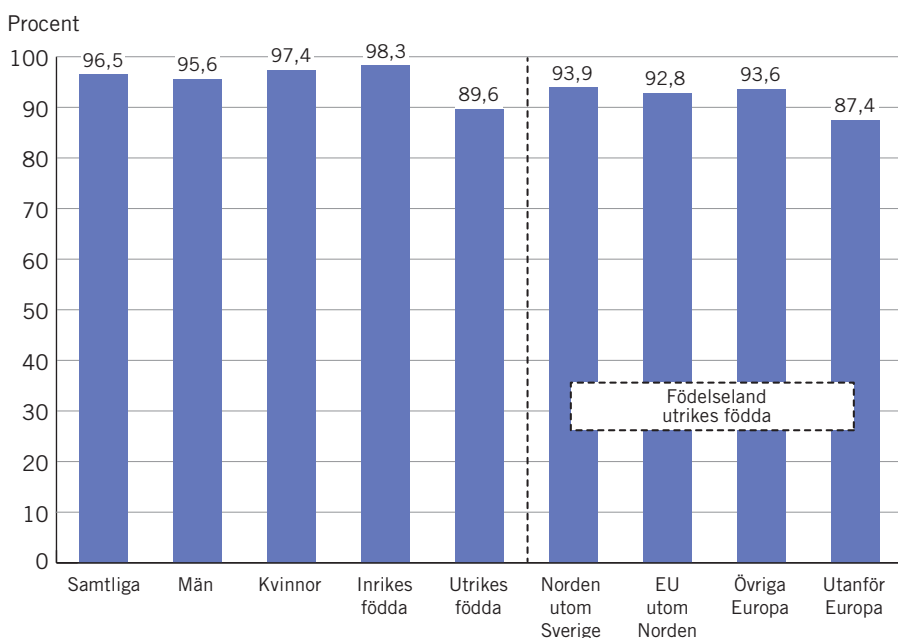
Källa: SCB och Svensk Försäkring.

Nästan alla i Sverige har en hemförsäkring

De allra flesta som bor i Sverige har en hemförsäkring, men inte riktigt alla. Hemförsäkringen är egentligen ett paket av olika försäkringar som kan ge försäkringstagaren ersättning vid exempelvis stöld och brand. Försäkringen omfattar föremål som försäkringstagaren äger, hyr eller lånar för sitt privata bruk, såsom möbler, kläder, husgeråd, hushållsapparater och hemelektronik. Den kan också ge ersättning om skador skulle uppstå vid resor, och om den försäkrade blir överfallen, krävs på skadestånd eller har behov av rättsskydd.

I dagsläget har uppskattningsvis mer än 96 procent av befolkningen i Sverige en hemförsäkring (se diagram 10). Sålunda saknar knappt fyra procent, runt 400 000 individer, en hemförsäkring, vilket innebär att de står utan bland annat rättsskydd och ekonomiskt skydd såväl hemma som på resa. Det är vanligare att män saknar en hemförsäkring, liksom utrikes födda, särskilt de som är födda utanför Europa.

Diagram 10. Uppskattad andel individer som har hemförsäkring, 2020

Anm.: Diagrammet bygger på en undersökning av levnadsförhållanden för olika grupper i befolkningen som är 16 år och äldre i Sverige, utförd av SCB 2020.
Källa: SCB.

Färre skador medför att utbetalda skadeersättningar minskar

Skadeförsäkringsföretagen betalar ut ersättningar för skador som kan uppkomma vid till exempel bilolycka, vattenläcka i hemmet, eller om den försäkrade råkar ut för stöld. Ersättningar kan också betalas ut om en person råkar ut för sjukdom eller olycka, som påverkar möjligheten att arbeta och tjäna ihop till sin inkomst.

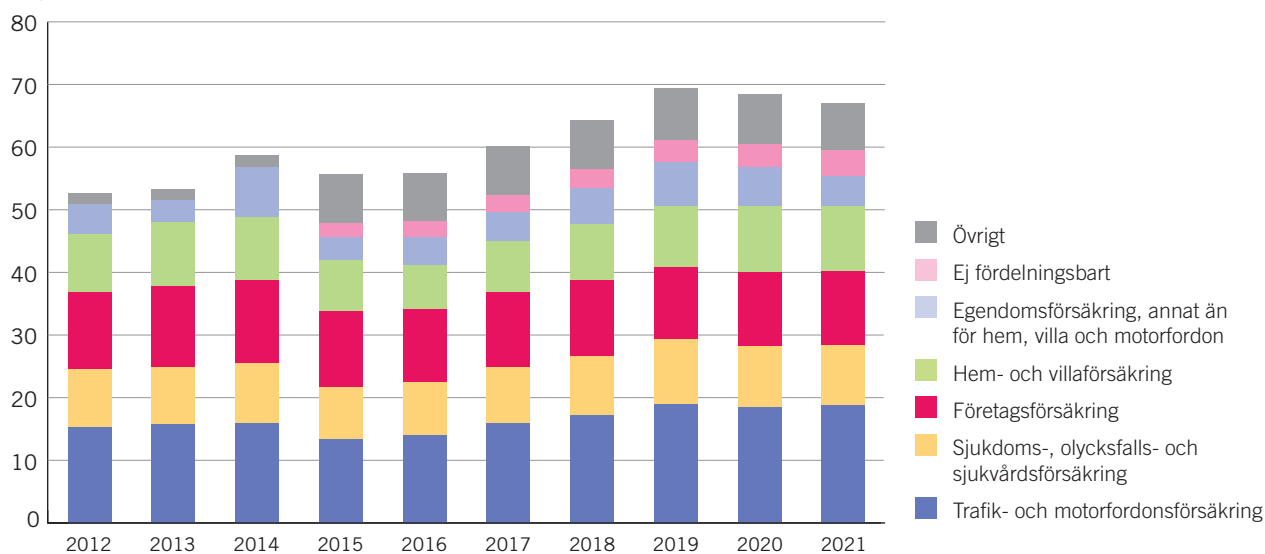
Sammanlagt betalade skadeförsäkringsföretagen ut knappt 67 miljarder kronor i skadeersättningar under 2021 (se diagram 11). Mer än hälften (59 procent) av ersättningarna avsåg skador som inträffat under 2021, medan resten avsåg skador som inträffat tidigare år. Skälet till fördröjningen av utbetalning är dels att vissa typer av skador, såsom en del brand- och trafikskador, kan ta lång tid att utreda, dels att skadeanspråk ibland uppstår först en tid efter det att skadan skedde. Skadeersättningar kan även betalas ut som livränta för en lång tidsperiod för den som på grund av till exempel trafikskada eller arbetsskada har drabbats av nedsatt arbetsförmåga. Livränta kompenserar för framtida inkomstförluster.

Den största delen av de utbetalda ersättningarna under 2021 var för skador kopplade till trafik- och motorfordonsförsäkring. Dessa skador stod för en dryg fjärdedel (28 procent) av de utbetalda ersättningarna. Därefter kom skador kopplade till sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkring (17 procent) samt hem- och villaförsäkring (14 procent). Ersättningar betalas även ut till företag för olika skador inom företag- och fastighetsförsäkring. Ersättningar till företag utgjorde 16 procent (10,4 miljarder kronor) av de totala ersättningarna som betalades ut under 2021. Resterande ersättningar, 84 procent (56,5 miljarder kronor), betalades ut till hushåll.

Under 2020 och 2021 minskade utbetalningarna på grund av att antalet skador minskade under pandemin. Det var framför allt skador inom hem- och villaförsäkringens resettillägg samt skador inom trafik- och motorfordonsförsäkring som minskade under denna period.

Diagram 11. Utbetalda skadeersättningar till hushåll, individer och företag, 2012–2021

Miljarder kronor

Anm.: För ett givet år innefattar utbetalningarna ersättningar för skador som inträffat under året och fördröjda ersättningar för skador som inträffat under tidigare år. Omfattar även utbetalningar från skadeförsäkringar som finns i vissa livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag. I kategorin *Företagsförsäkring* ingår sjöfarts-, luftfarts- och transportförsäkring, egendomförsäkring för företag och fastigheter samt ansvarsförsäkring. Kategorin *Övrigt* omfattar kredit-, borgens-, rättsskydds-, assistans-, inkomst- och avgångsbidragsförsäkringar, samt trygghetsförsäkring vid arbetsskada och skadelivräntor. I kategorin *Ej fördelningsbart* ingår uppgifter som inte kan särredovisas på de olika kategorierna.
Källa: Svensk Försäkring.

Skadebeloppen minskar för trafikförsäkring men ökar för motorfordonsförsäkring

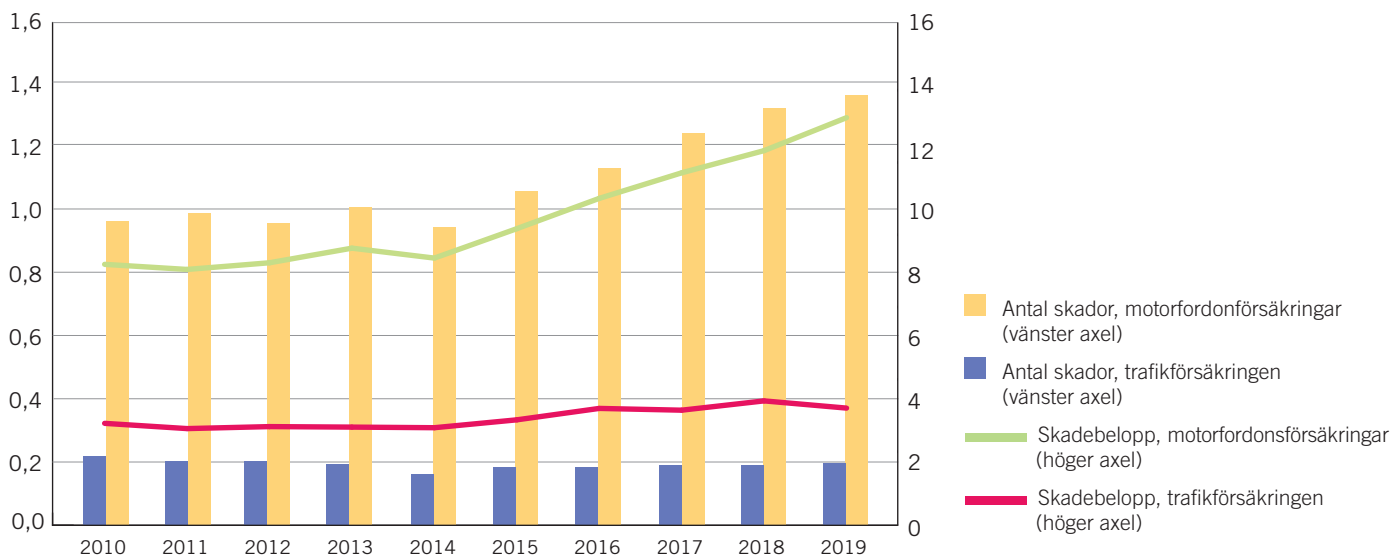
I Sverige ska varje motordrivet fordon som körs i trafik ha en trafikförsäkring som ersätter personskadorna och skador på någon annans fordon vid en olycka. För föraren som orsakat olyckan täcks inte skador på det egna fordonet av trafikförsäkring. För det skyddet krävs en separat motorfordonsförsäkring. Sådana försäkringar kan även täcka mer komplicerade försäkringsmoment såsom stöld och skador på fordonet vid stöld. Under 2019 inträffade 1,6 miljoner trafikskador inom någon av dessa försäkringar (se diagram 12), för vilka skadeförsäkringsföretagen betalade ut sammanlagt närmare 17 miljarder kronor i ersättning.

Sedan 2018 har det totala antalet skador ökat något medan skadebeloppet minskat för skador inom trafikförsäkringen och ökat för skador inom motorfordonsförsäkringen. Sett ur ett längre perspektiv har antalet skador kopplade till trafikförsäkringen minskat med sex procent under tioårsperioden 2010 till och med 2019 medan antalet skador kopplade till motorfordonsförsäkringen har ökat med 54 procent.

Skadebeloppen har under samma period ökat för de båda försäkringsformerna. De utbetalda beloppen från motorfordonsförsäkring har ökat med 5,4 miljarder kronor (71 procent), och de utbetalda beloppen från trafikförsäkringen har ökat med 0,8 miljarder kronor (25 procent). Att skadebeloppen ökar är naturligt, bland annat eftersom kostnaderna för reparationer vanligtvis ökar i samma takt som den allmänna prisutvecklingen. Antalet fordon i trafik har också ökat och fler har bytt till en eldriven eller hybridbil som är dyrare i inköp.

Diagram 12. Antal trafikskador och skadebelopp, 2010–2019

Antal miljoner skador (stapel, vänster axel) och utbetalda skadebelopp i miljarder kronor (linje, höger axel)

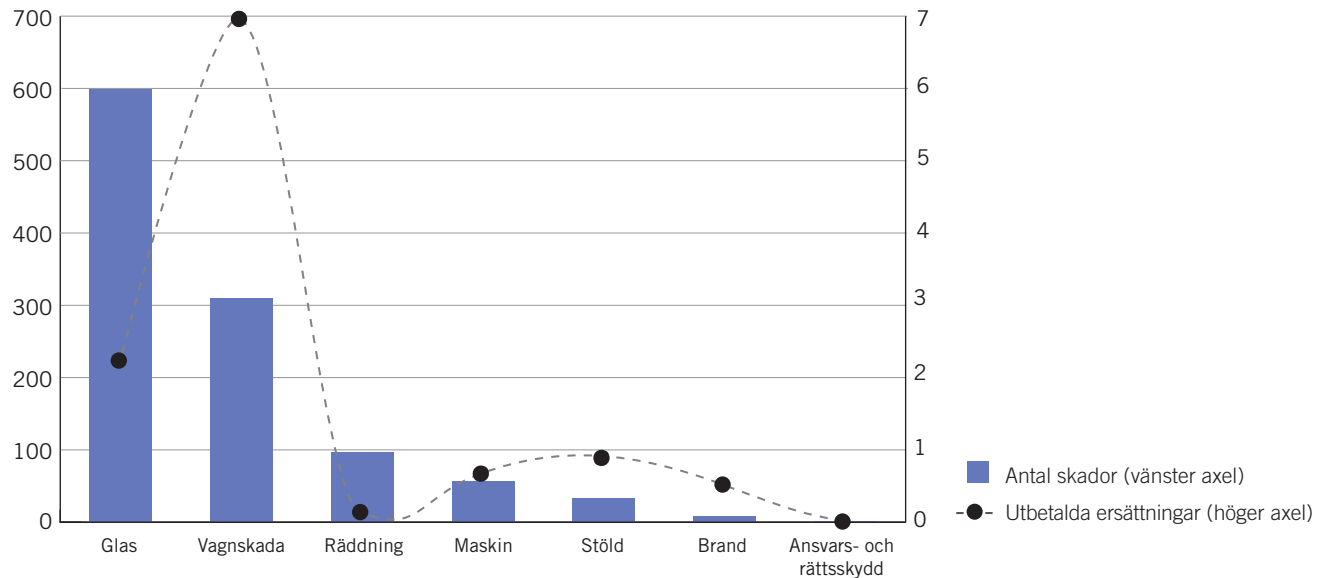
Anm.: Avser trafikskador inom den obligatoriska trafikförsäkringen och kompletterande, frivilliga, motorfordonsförsäkringar. Omfattar endast skador där utbetalningar inletts senast inom efterföljande räkenskapsår. Skadebeloppen inkluderar avsatta reserver för oreglerade men kända försäkringsfall.
Källa: Svensk Försäkring.

Glasskador den vanligaste skadan på fordon

Under 2019 var glasskador (till exempel skador på fordonens vindrutor) den vanligaste skadan i trafiken. Dessa skador stod för drygt hälften av alla skador som täcktes av motorfordonsförsäkring (se diagram 13). Störst kostnad utgjorde dock vagnskador (skador på fordonet), sett till de sammanlagda utbetalningarna.

Diagram 13. Skador inom motorfordonsförsäkring fördelat per typ av skada, 2019

Antal tusen skador (stapel, vänster axel) och utbetalda skadebelopp i miljarder kronor (punkt, höger axel)

Anm.: En skadehändelse kan omfatta flera försäkringsmoment såsom räddning och vagnskada. *Räddning* avser bilbärgning och assistans vid skada. *Stöld* innefattar både stöld av fordon och stöld ur fordon. *Ansvars- och rättsskydd* kan betala kostnader om en individ blir skadeståndsskyldig eller för ett juridiskt ombud vid rättstvist. Det kan gälla både sak- och personskada som individen har orsakat. Skadebeloppen inkluderar avsatta reserver för oreglerade men kända försäkringsfall.
Källa: Svensk Försäkring.

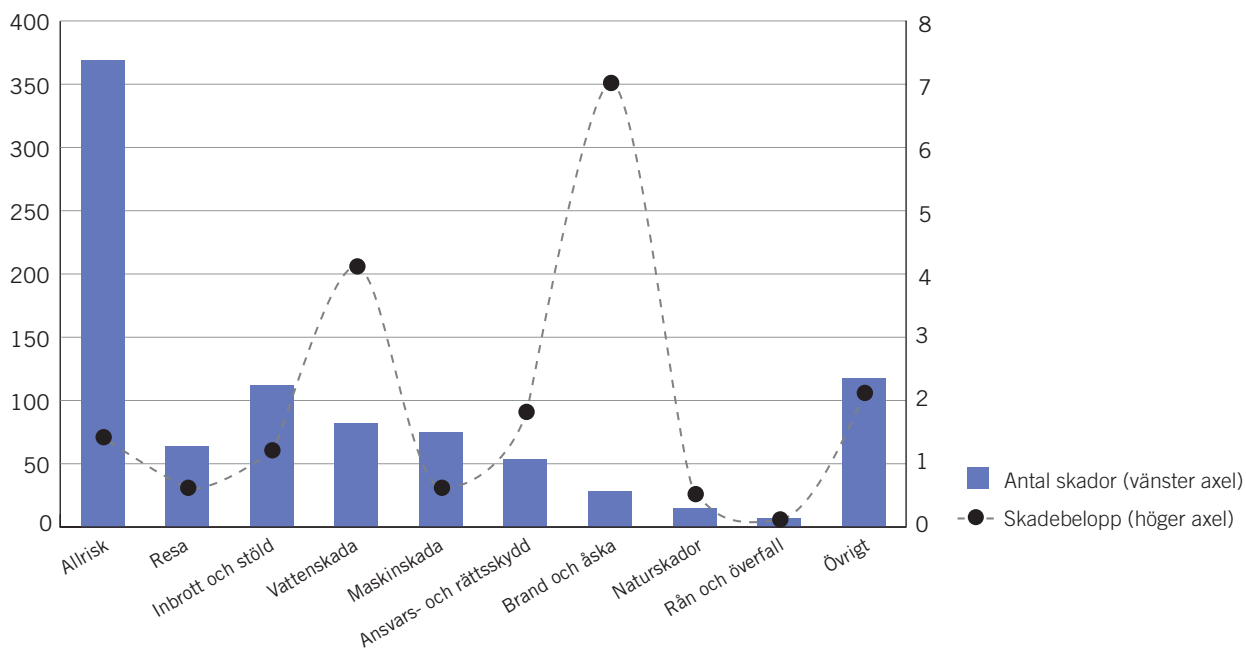
Skador orsakade av brand och åska är de dyraste skadorna

En av de vanligaste anledningarna till att hushåll, individer och företag får utbetalning från en försäkring är för en så kallad allriskskada, vilken täcks av en allriskförsäkring (se diagram 14). En sådan försäkring, som ofta ingår i hemförsäkringen, gäller när försäkringstagaren råkat ut för en plötslig och oförutsedd olyckshändelse. Det kan exempelvis röra sig om händelser som att den försäkrade tappar kameran i marken vid resa, tappar mobilen från balkongen i hemmet eller glömmer plånboken på bussen. Under 2020 inträffade närmare 369 000 allriskskador. För dessa skador betalade skadeförsäkringsföretagen ut sammanlagt närmare 1,4 miljarder kronor.

De värdemässigt största skadorna var dock skador orsakade av brand och åska följt av vattenskadorna. För brand- och åskskador var det sammanlagda utbetalda skadebeloppet 7,0 miljarder kronor, och för vattenskadorna var det 4,1 miljarder kronor under 2020.

Diagram 14. Antal skador och skadebelopp för hushåll och företag, 2020

Antal tusen skador (stapel, vänster axel) och utbetalda skadebelopp i miljarder kronor (punkt, höger axel)

Anm.: Omfattar skador inom hem-, villahem-, fritidshus-, separat båt-, företags- och fastighetsförsäkringar. Ansvars- och rättsskydd kan betala kostnader om en individ blir skadeståndsskyldig eller för ett juridiskt ombud vid rättstvist. Det kan gälla både sak- och personskada som individen har orsakat. Skadebeloppen inkluderar avsatta reserver för oreglerade men kända försäkringsfall.
Källa: Svensk Försäkring.

Inbrott och stöld är de vanligaste vardagsbrotten

Inbrott och stöld i företag och bostäder brukar – tillsammans med bland annat fordonsstölder, cykelstölder, rån och överfall – kallas för vardagsbrott. De är relativt vanliga brott som förhållandevis många personer kan drabbas av.

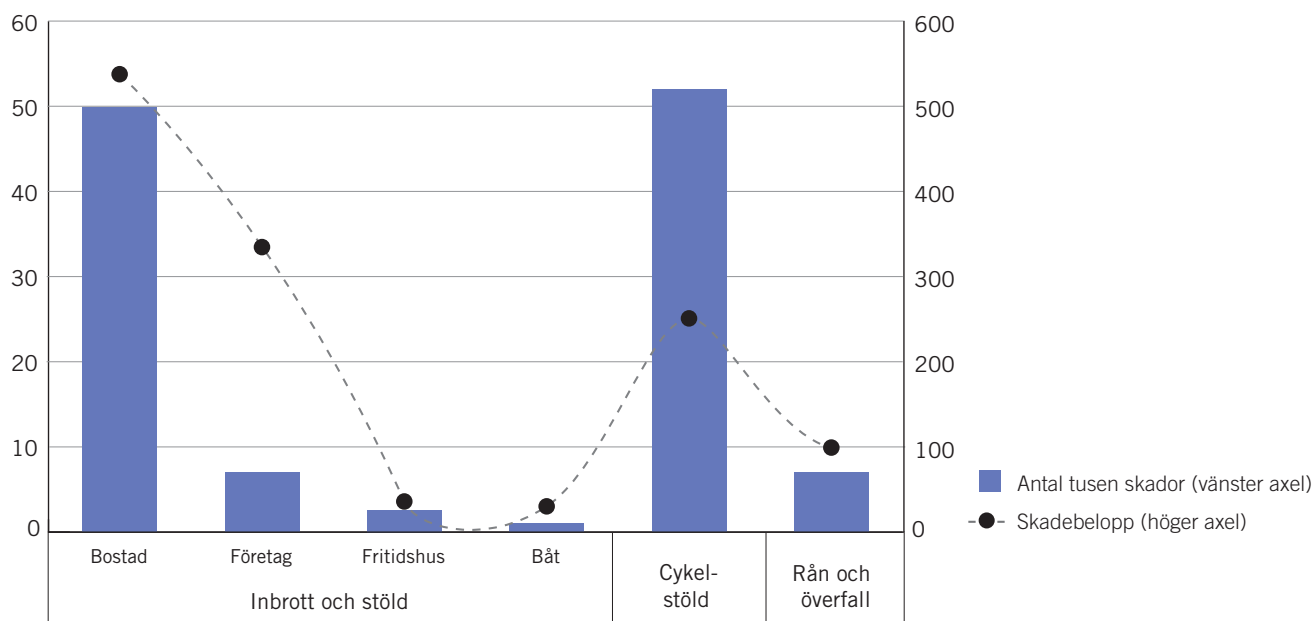
Under 2020 inträffade drygt 119 000 skador orsakade av vardagsbrott i hushåll och företag (se diagram 15). De vanligaste vardagsbrotten var inbrott och stöld, där närmare 50 000 skador drabbade bostäder, drygt 7 000 företag, 2 600 fritidshus och 1 000 drabbade båtar. Därutöver inträffade 51 800 cykelstölder och 7 000 rån och överfall.

För skador orsakade av vardagsbrott i hushåll och företag betalade skadeförsäkringsföretagen ut sammanlagt närmare 1,3 miljarder kronor under 2020. Drygt 40 procent (537 miljoner kronor) av det totala beloppet betalades ut för inbrott och stöld i bostad. Vidare betalades 26 procent av det totala beloppet ut för inbrott och stöld vid företag. Sett till andelen skador utgjorde dessa dock en mindre andel, knappt sex procent.

När det gäller fordonsstölder så rapporteras försäkringsstatistik för dessa med ytterligare ett års fördröjning i jämförelse med övriga vardagsbrott. Under 2019 inträffade drygt 33 000 skador förknippade med fordonsstölder, omfattande både stöld av och stöld ur fordon. Det sammanlagda utbetalda skadebeloppet för dessa skador var knappt 912 miljoner kronor.

Diagram 15. Antal skador och skadebelopp orsakade av vardagsbrott i hushåll och företag, 2020

Antal tusen skador (stapel, vänster axel) och utbetalda skadebelopp i miljoner kronor (punkt, höger axel)

Anm.: Omfattar skador inom hem-, villahem-, fritidshus-, separat båt- och företags- och fastighetsförsäkringar. Skadebeloppen inkluderar avsatta reserver för oreglerade men kända försäkringsfall.
Källa: Svensk Försäkring.

Bränder sker oftast i bostäder

Under 2020 inträffade drygt 27 700 skador orsakade av brand och åska som täcktes av hem-, villa-, fritidshus-, båt- och företags- och fastighetsförsäkring (se diagram 16).

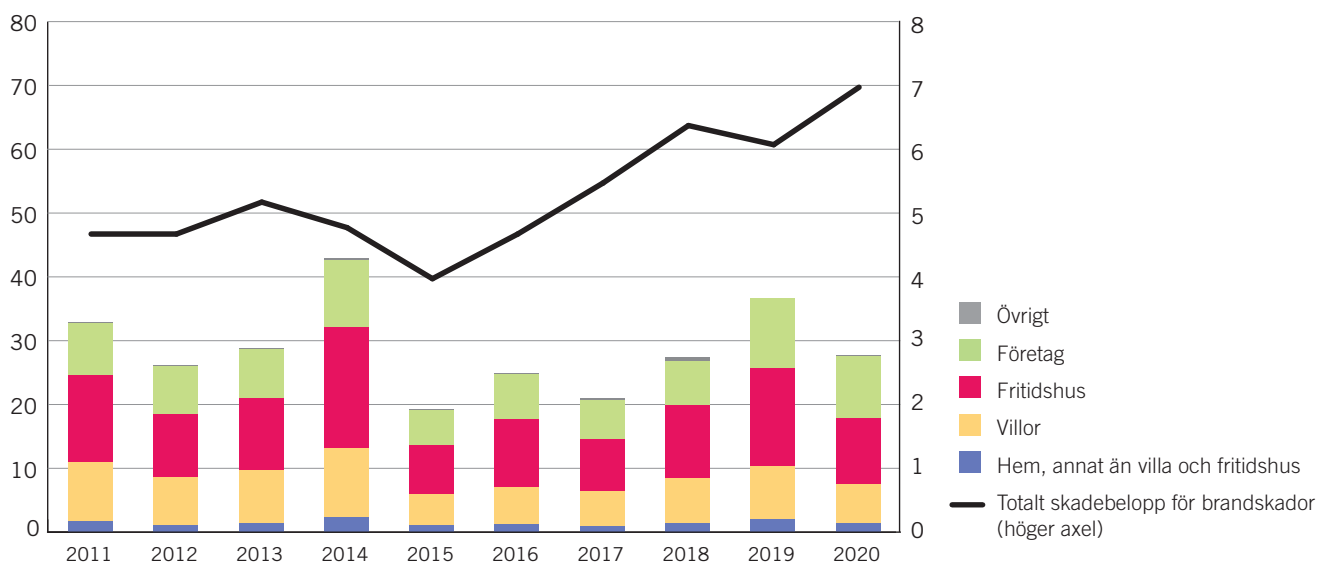
För brand- och åskskador som inträffade under 2020 betalade skadeförsäkringsföretagen ut sammanlagt drygt 7,0 miljarder kronor i försäkringsersättningar. Skadeersättningarna för brand- och åskskador varierar mycket beroende på vilken typ av egendom som har blivit skadad, vad den är värderad till, samt hur omfattande skadan är.

Antalet skador orsakade av bränder och åska är förhållandevis få. Av det totala antalet skador som inträffade under 2020 så orsakades endast tre procent av bränder och åska. Dessa skador stod dock för 36 procent av det totala beloppet för samtliga skadeutbetalningar för hushåll och företag.

Majoriteten av alla bränder, 77 procent, sker i bostäder och 22 procent sker i företag.

Diagram 16. Antal brand- och åskskador samt skadebelopp för hushåll och företag, 2011–2020

Antal tusen skador (stapel, vänster axel) och utbetalda skadebelopp i miljarder kronor (linje, höger axel)

Anm.: Omfattar brandskador inom hem-, villahem-, fritidshus-, båt-, företags- och fastighetsförsäkringar. Avser skador där brand varit den huvudsakliga orsaken till skada. Skadebeloppen inkluderar avsatta reserver för oreglerade men kända försäkringsfall.
Källa: Svensk Försäkring.

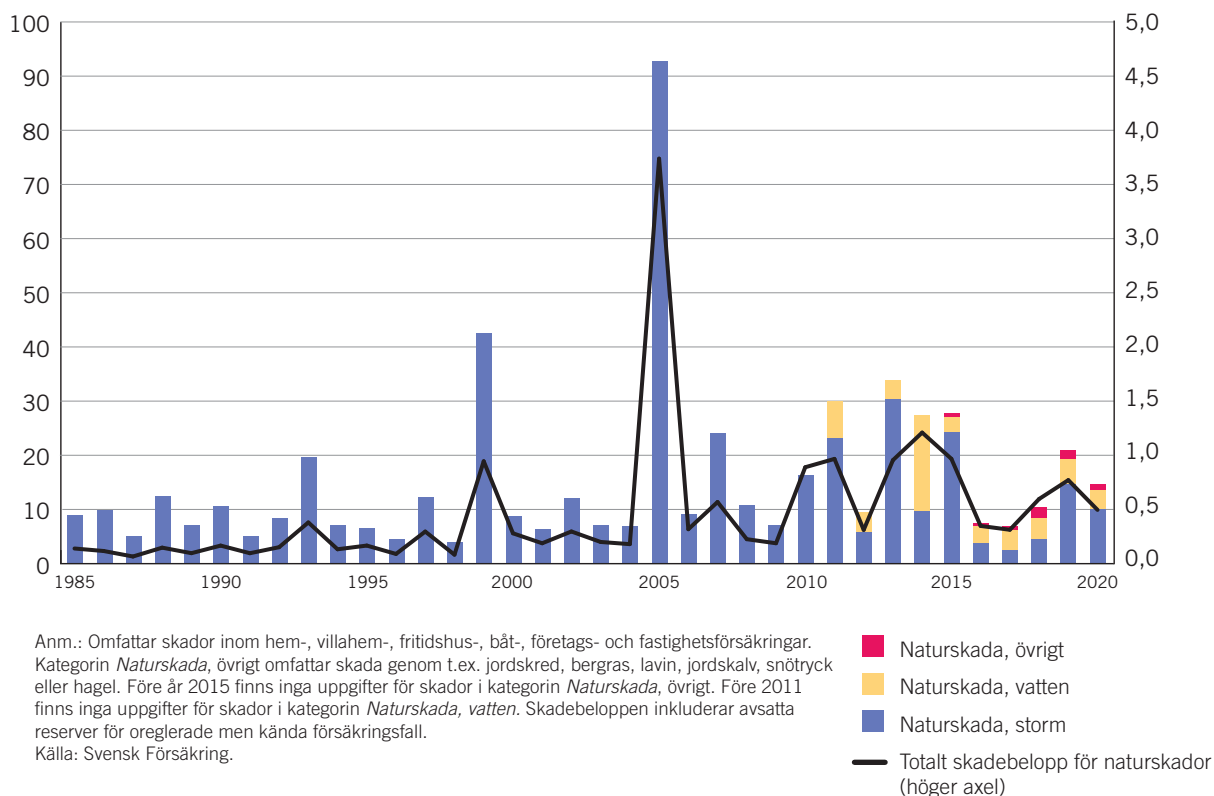
Stora skillnader i antalet naturskador över åren

Naturskador omfattar skador som uppstår vid extrema väderförhållanden såsom storm, skyfall, översvämning, jordskred och lavin. Under 2020 inträffade 14 600 naturskador i Sverige som täcktes av försäkringar, varav den absoluta merparten (10 000 skador) var orsakade av storm (se diagram 17). Totalt betalade skadeförsäkringsföretagen ut knappt 489 miljoner kronor i ersättningar för naturskador.

Förekomsten av olika typer av naturskador varierar mycket från år till år. Det mest dramatiska året hittills sedan 1985, då statistiken började samlas in, var 2005 då stormen Gudrun i Småland orsakade över 90 000 skador, med ersättningar från skadeförsäkringsföretagen på närmare 3,8 miljarder kronor till hushåll och företag.

Diagram 17. Antal naturskador och skadebelopp för hushåll och företag, 1985–2020

Antal tusen skador (stapel, vänster axel) och utbetalda skadebelopp i miljarder kronor (linje, höger axel)

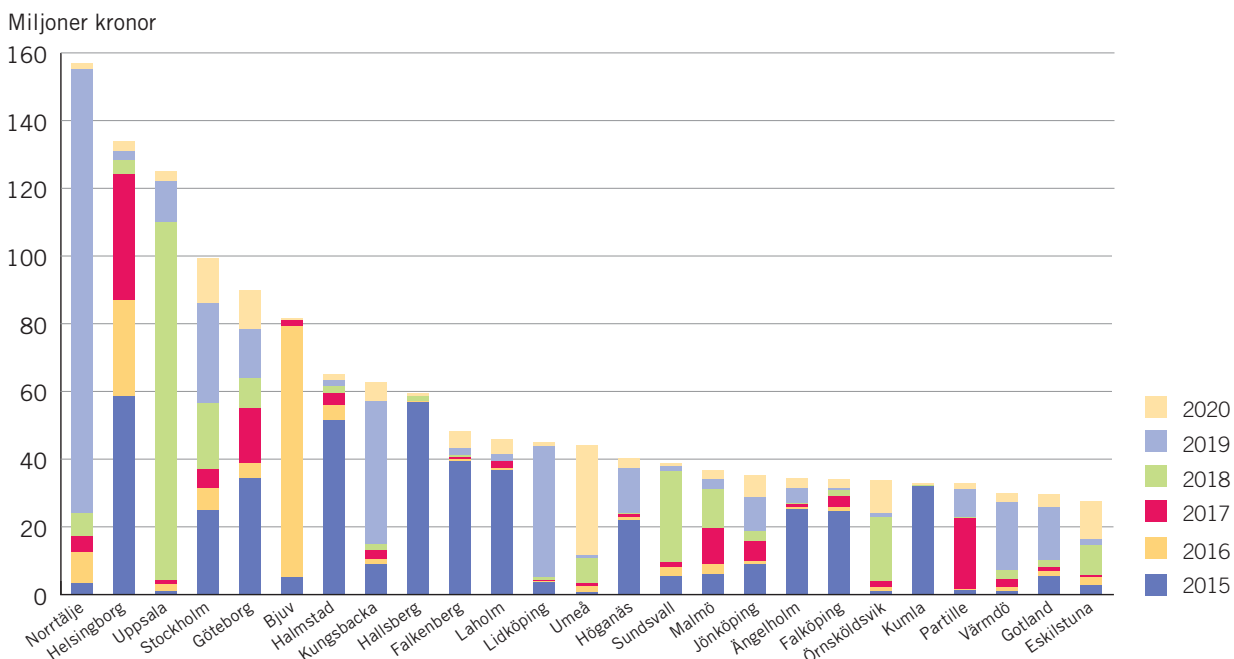

Stor variation i vilka områden som drabbas av naturskador

Över tid befaras antalet naturskador öka i takt med att effekter av klimatförändringarna blir alltmer kännbara. Antalet naturskador varierar mycket, inte bara mellan åren utan också mellan olika geografiska områden. Det kan gå lång tid från det att ett område drabbas till dess att samma område drabbas igen.

Under perioden 2015–2020 har det inträffat i genomsnitt 13 300 naturskador per år. Dessa har orsakats av stormar, översvämningar, jordskred, bergras, jordskalv, erosion, sättningar till följd av sänkt grundvattennivå, hagel, snötryck, lavin med mera. Kostnaden för skadorna uppgick till drygt 3,5 miljarder kronor, vilket i genomsnitt blir drygt 586 miljoner kronor per år. Av variationen i antal naturskador mellan åren följer en variation i de skadebelopp som skadorna medför på egendom. Om det totala beloppet för perioden 2015–2020 summeras är det tydligt att den mest drabbade kommunen är Norrtälje med ett skadebelopp på 157 miljoner kronor (se diagram 18). Norrtälje drabbades i januari 2019 av stormen Alfrida. Helsingborg hade ett skadebelopp på 134 miljoner kronor. Staden har vid flera tillfällen drabbats av både storm och översvämningar, speciellt under åren 2015–2017. För Uppsala uppgick skadebeloppet till 125 miljoner kronor, vilket främst följer av att Uppsala drabbades av översvämningar till följd av skyfall 2018.

Diagram 18. Totalt skadebelopp för naturskador under perioden 2015–2020, för de 25 mest drabbade kommunerna i Sverige

Anm.: Omfattar skador inom hem-, villa hem-, fritidshus-, separat båt-, företags- och fastighetsförsäkringar. Skadebeloppen inkluderar avsatta reserver för oreglerade men kända försäkringsfall.
Källa: Svensk Försäkring (rapporten *Naturskador i Sverige 2021 Antal och kostnader per kommun*).

Fler än 26 miljoner sjuk-, olycksfalls- och sjukvårdsförsäkringar

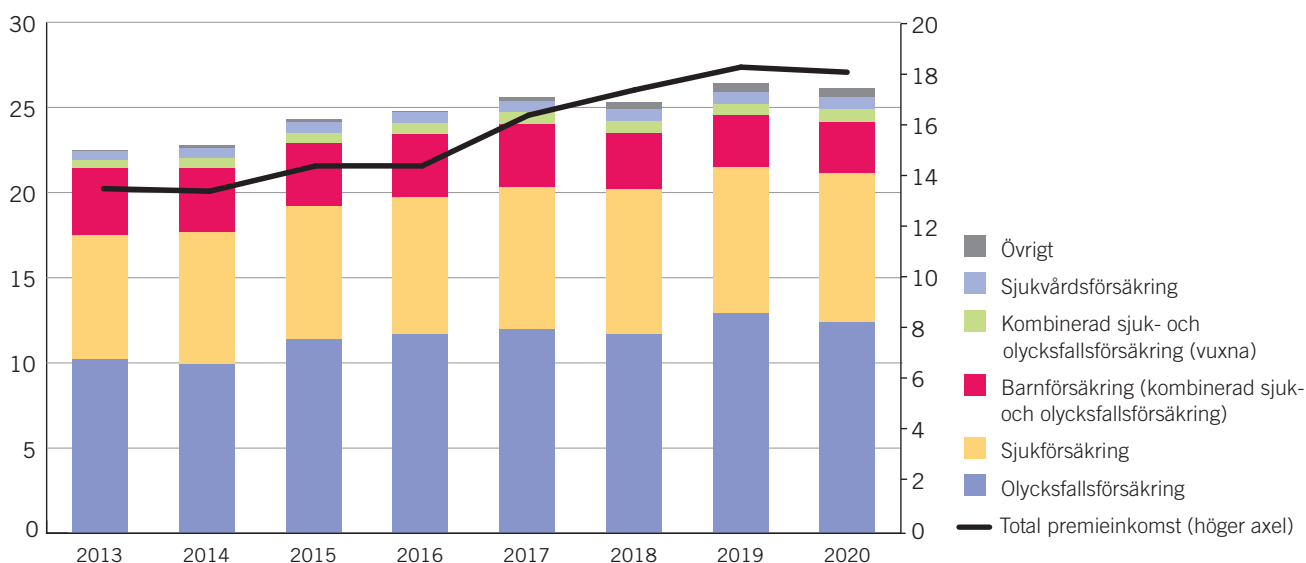
I slutet av 2020 fanns drygt 26 miljoner sjuk- och olycksfallsförsäkringar i Sverige (se diagram 19). För dessa försäkringar betalade försäkringstagarna mer än 18 miljarder kronor i premier. Anledningen till att det finns så många sjuk- och olycksfallsförsäkringar är att en individ kan ha flera olika sådana försäkringar. Knappt hälften (48 procent) var olycksfallsförsäkringar och en tredjedel (33 procent) var någon form av sjukförsäkring.

Det finns också kombinerade sjuk- och olycksfallsförsäkringar; till exempel är barnförsäkringar i de flesta fall sådana försäkringar. Barnförsäkringar utgjorde ungefär tolv procent av samtliga sjuk- och olycksfallsförsäkringar vid slutet av 2020. Ungefär tre procent var kombinerade sjuk- och olycksfallsförsäkringar för vuxna.

Drygt 44 procent av sjuk- och olycksfallsförsäkringarna som fanns vid slutet av 2020 betalades inte av individen utan av individens arbetsgivare. Drygt 36 procent av försäkringarna var gruppförsäkringar, där en företrädare – till exempel en arbetsgivare eller ett fackförbund – avtalat fram en lösning som individen via sin anställning eller sitt medlemskap får möjlighet att teckna, ofta till ett förmånligt pris. Resterande sjuk- och olycksfallsförsäkringar var individuella försäkringar, där individen själv har tecknat försäkringen.

Diagram 19. Sjuk- och olycksfallsförsäkringar, 2011–2020

Antal miljoner försäkringar (stapel, vänster axel) och total premieinkomst i miljarder kronor (linje, höger axel)

Anm.: Sjuk-, olycksfalls och sjukvårdsförsäkringar finns inom livförsäkrings-, tjänstepensions- och skadeförsäkringsföretag. *Barnförsäkring* omfattar i de flesta fall både sjuk- och olycksfall; om ett barn enbart har olycksfallsförsäkring så ingår den i kategorin *Olycksfallsförsäkring*. I kategorin *Övrigt* ingår bland annat försäkringar för rehabilitering och sjukavbrott, samt från 2017 även graviditetsförsäkring.
Källa: Svensk Försäkring.

Allt fler har en sjukvårdsförsäkring

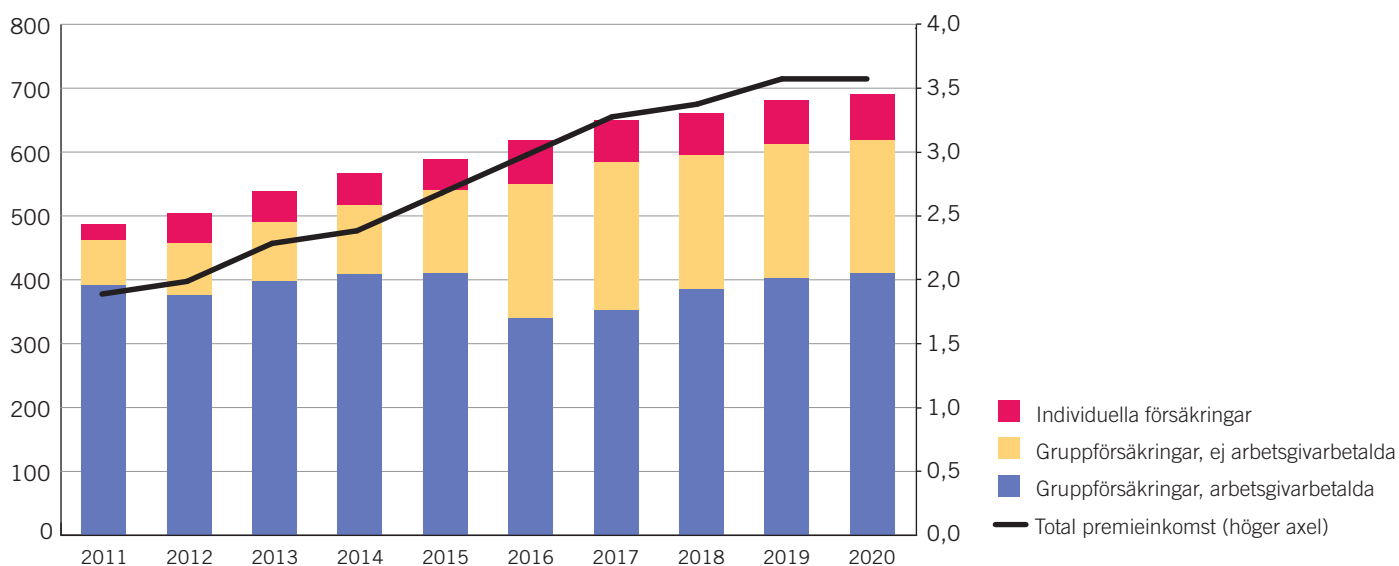
Sjukvårdsförsäkringen är en försäkring som vanligen omfattar både sjukvårds- och rehabiliteringstjänster. Innehållet i försäkringarna kan variera något, men omfattar i regel sjukvårdsrådgivning, vårdplanering och specialistvård. Ofta ingår även förebyggande insatser och rehabiliterande åtgärder. Akutvård, intensivvård (IVA) eller vård i livets slutskede ges inte inom ramen för sjukvårdsförsäkringen.

Antalet sjukvårdsförsäkringar har ökat trendmässigt under en längre tid. Vid slutet av 2020 hade fler än 690 000 personer en sjukvårdsförsäkring (se diagram 20). Det är en ökning med 42 procent sedan 2011. Nästan 6 av 10 försäkringstagare får sin försäkring betald av sin arbetsgivare, och ungefär 3 av 10 har tecknat sin sjukvårdsförsäkring som en gruppförsäkring, till exempel via sitt fackförbund. Resterande, cirka tio procent, har en individuell sjukvårdsförsäkring, som individen själv har tecknat.

Under 2020 betalade försäkringstagarna omkring 3,6 miljarder kronor i premier för sjukvårdsförsäkringar. Ingenting av den vård som utförs inom sjukvårdsförsäkringen finansieras med skattemedel.

Diagram 20. Sjukvårdsförsäkringar, 2011–2020

Antal tusen försäkringar (stapel, vänster axel) och total premieinkomst i miljarder kronor (linje, höger axel)

Anm.: Sjukvårdsförsäkringar finns inom livförsäkrings-, tjänstepensions- och skadeförsäkringsföretag. Den stora ökningen av gruppförsäkringar under 2016 beror huvudsakligen på en omläggning av hur grupperna definieras i statistiken.

Källa: Svensk Försäkring.

Pensions- och livförsäkring

Under 2021 betalade livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen ut drygt 248 miljarder kronor i tjänstepension och av det sparande som placerats i privata kapitalförsäkringar och privata pensionsförsäkringar. Det är arbetsgivare som betalar in premier till tjänstepensionsförsäkring för sina anställda och den betalas sedan ut till den anställde efter pensioneringen. Både företag och privatpersoner kan spara i privata kapitalförsäkringar. Det sparade kapitalet kan fungera som ett pensionssparande, men det kan också vara en buffert som skapar trygghet för framtiden, både för individer och för företag.

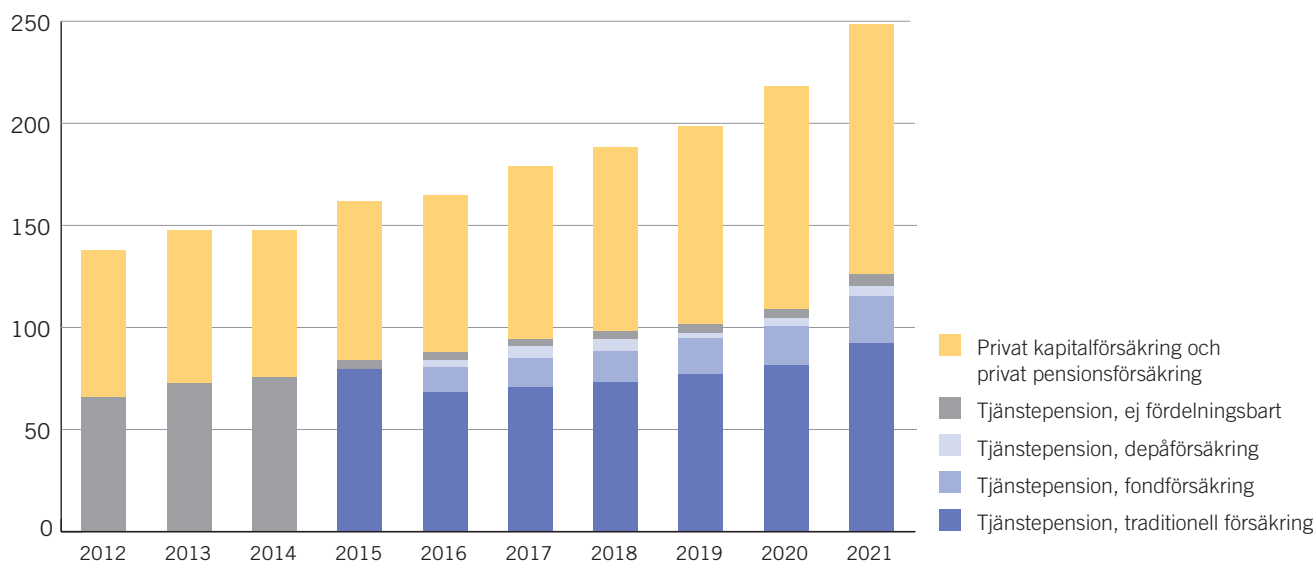
Utbetalningarna från försäkringssparande ökar kraftigt

Livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen betalar ut försäkringsersättningar i form av tjänstepension och/eller från sparande i privat kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring. Sammanlagt betalade dessa företag ut drygt 248 miljarder kronor under 2021 (se diagram 21). Den största andelen av utbetalningarna avsåg sparande i kapitalförsäkring och privata pensionsförsäkring. Dessa utgjorde nästan hälften av utbetalningarna (49 procent). Resterande avsåg tjänstepensionsutbetalningar, där traditionell försäkring stod för den största delen (37 procent). Vid traditionell försäkring är det försäkrings- och tjänstepensionsföretagen som väljer i vilka tillgångar kapitalet ska placeras i, och de bär den finansiella risken till skillnad från fond- och depåförsäkring, där försäkringstagaren väljer i vilka fonder, aktier och andra finansiella tillgångar kapitalet ska placeras i och det är försäkringstagarna som bär den finansiella risken.

Under de senaste tio åren har utbetalningar av tjänstepension ökat med 91 procent och utbetalningar från sparande i privata kapitalförsäkringar och privata pensionsförsäkringar har ökat med 70 procent.

Diagram 21. Utbetalda försäkringsersättningar från pensions- och livförsäkring, 2012–2021

Miljarder kronor

Anm.: Tjänstepension, privat kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring omfattar det som utbetalas via livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen. Här ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Utbetalda försäkringsersättningar avser utbetalningar inklusive återköp, utbetald återbäring p.g.a. återköp samt övrig utbetald återbäring. Från och med 2016 kan tjänstepension särredovisas på sparform (traditionell försäkring, fondförsäkring respektive depåförsäkring).

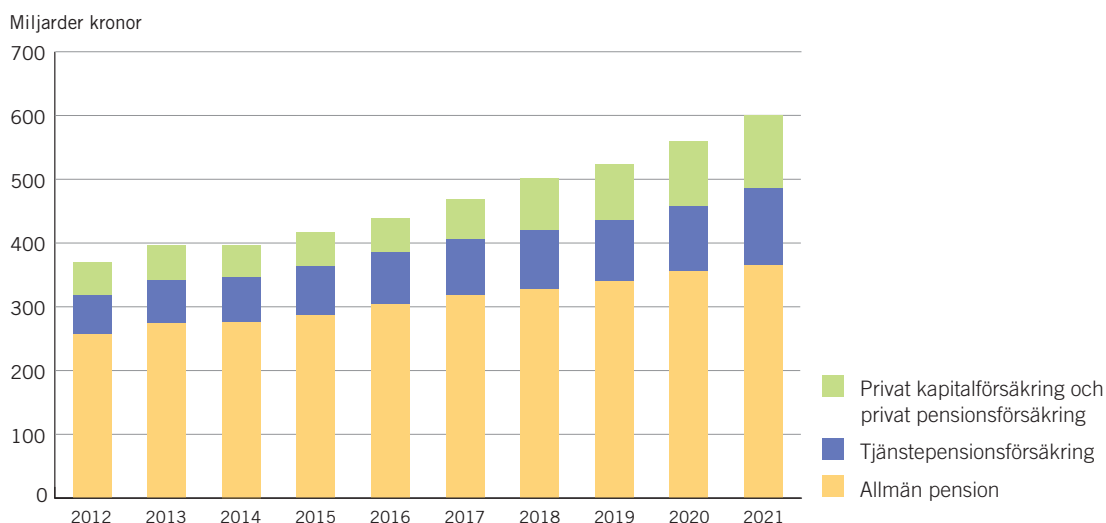
Källa: Svensk Försäkring.

Tjänstepension allt viktigare för den totala pensionen

Tjänstepension är ett komplement till den allmänna pensionen och har över tid kommit att bli allt viktigare för den totala pensionen. Under 2021 utgjorde tjänstepensionen 20 procent av den totalt utbetalda pensionen. Pensionsmyndigheten betalade under 2021 ut knappt 365 miljarder kronor i allmän pension. I allmän pension ingår inkomstpension, tilläggspension, premiepension och garantipension och från och med september 2021 ingår även inkomstpensionstillägget (se diagram 22). Som ett komplement till den allmänna pensionen ger livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen arbetsgivare och privatpersoner möjlighet att teckna tjänstepensionsförsäkring och privat pensionsförsäkring. Livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen erbjuder även privata kapitalförsäkringar som inte är ett pensionssparande. Detta då det finns möjlighet att sätta in och ta ut hela eller delar av kapitalet nästan närsomhelst, vilket innebär att kapitalet inte är inlåst till pensioneringen. Kapitalförsäkringar har snarare karaktären av ett skal för olika sparprodukter där försäkringstagaren bland annat kan välja förmånstagare. Utbetalningar från tjänstepensionsförsäkring, privat pensionsförsäkring och kapitalförsäkring uppgick under 2021 till 236 miljarder kronor.

De sammanlagda utbetalningarna från allmän pension, tjänstepension och livförsäkringssparande har ökat med 62 procent mellan 2012 och 2021. Andelen som utgörs av utbetalningar från tjänstepensionsförsäkring har under samma period ökat, från 17 till 20 procent. Tjänstepensionens andel av den totala pensionen är dock högre än vad som framgår här. En arbetsgivare kan nämligen trygga sitt tjänstepensionsåtagande på andra sätt än via tjänstepension eller en pensionsförsäkring, till exempel genom avsättningar i balansräkningen eller till en pensionsstiftelse. Uppgifter om dessa avsättningar ingår inte i den statistik som finns tillgänglig via Pensionsmyndigheten respektive samlas in via Svensk Försäkring i dagsläget.

Diagram 22. Utbetalningar från allmän pension, tjänstepension och från sparande i privat kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring, 2012–2021

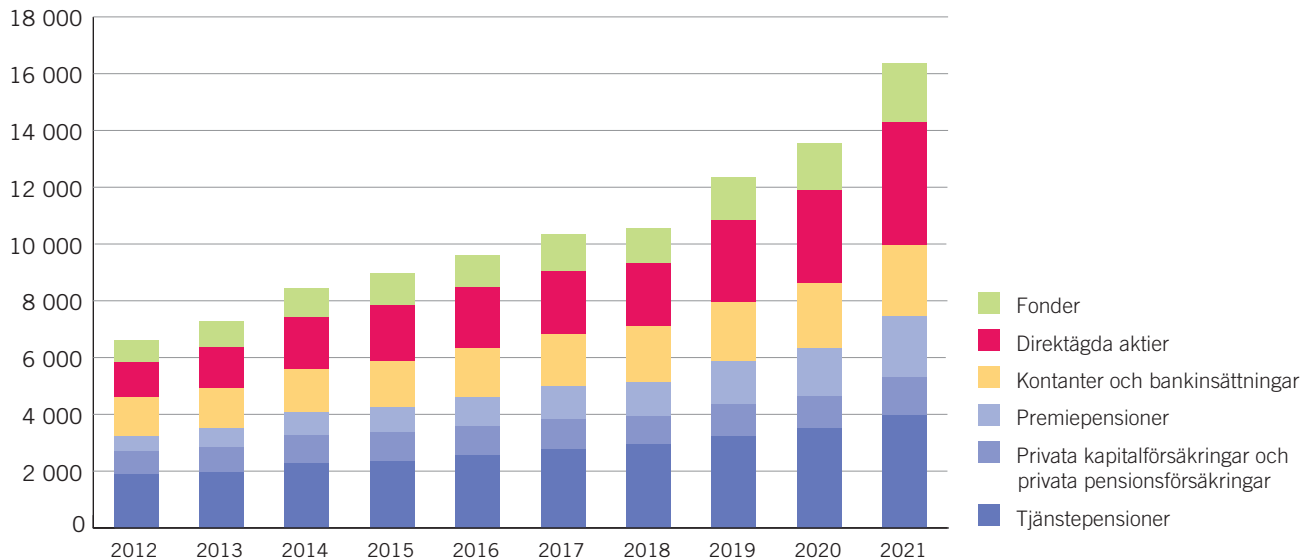
Anm.: Allmän pension omfattar inkomstpension, tilläggspension, premiepension och garantipension som utbetalas från Pensionsmyndigheten. Från och med september 2021 ingår även inkomstpensionstillägget. Tjänstepension, privat kapitalförsäkring och privat pensionsförsäkring omfattar de som utbetalas via livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen. Här ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar. Utbetalda försäkringsavsättningar avser utbetalningar inklusive återköp, utbetald återbäring p.g.a. återköp samt övrig utbetald återbäring. Utbetalningarna från företagen har rensats från interna transfereringar och endast de försäkringsutbetalningar som går till kund och som avser sparförsäkring ingår. Källa: Pensionsmyndigheten och Svensk Försäkring.

Pensionskapital utgör en betydande del av hushållens finansiella sparande

Svenska hushåll har under de senaste tio åren mer än fördubblat sitt finansiella sparande från 6 600 miljarder kronor 2012 till 16 400 miljarder kronor 2021 (se diagram 23). Tjänstepension är, näst efter aktier, den största sparformen för svenska hushåll. Knappt hälften av sparandet 2021 var antingen tjänstepension, privat pensionsförsäkring, privat kapitalförsäkring eller premiepension.

Diagram 23. Hushållens finansiella sparande, 2012–2021

Miljarder kronor

Anm.: I kategorin Kontanter och banksättningar ingår också premieobligationer. Fonder innehåller även strukturerade produkter.
Källa: SCB.

Ökat sparande till pension allt viktigare då medellivslängden ökar

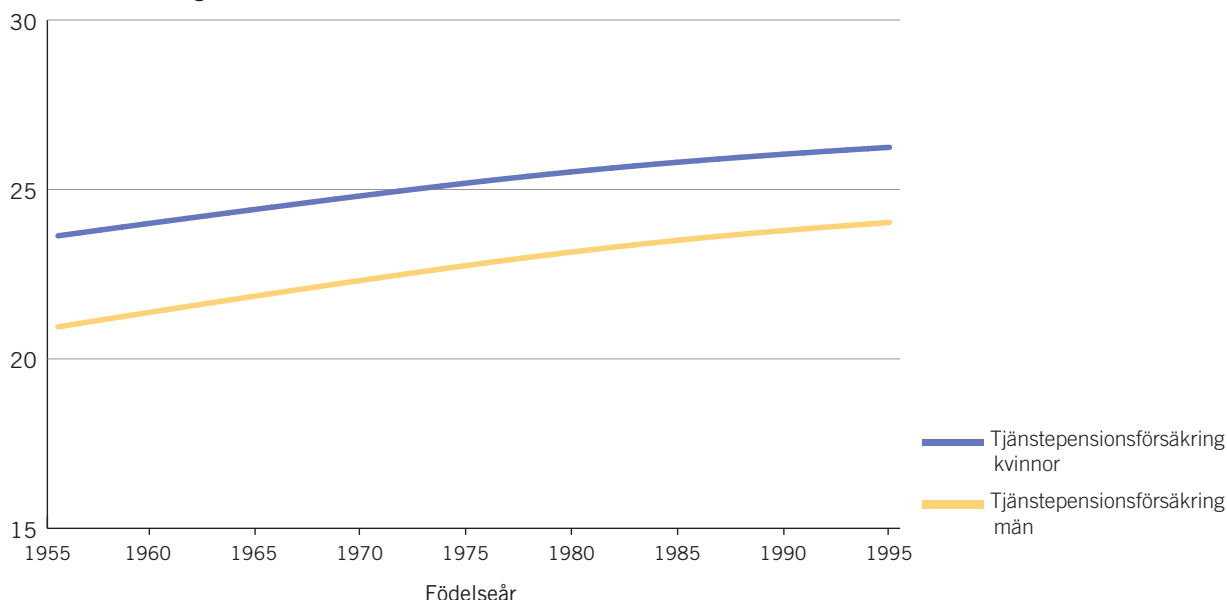
Vi lever i genomsnitt allt längre, det vill säga medellivslängden ökar i Sverige. Om vi inte också arbetar längre innebär det att pensionsutbetalningarna ska räcka under fler år och den årliga pensionen blir då lägre.

En kvinna med tjänstepension som är född 1995 förväntas leva i ytterligare 26 år efter det att hon har fyllt 65 år, det vill säga till dess att hon fyller 91. Det är drygt två år längre än vad en kvinna som är född 1956 med tjänstepension förväntas leva efter det att hon fyllt 65 år. Det innebär att en kvinna född 1995 måste spara mer än en kvinna född 1956 för att få samma årliga pension, givet samma ålder för pensionering och allt annat lika. För motsvarande gruppering av män gäller att män födda 1995 förväntas leva runt tre år längre än män födda 1956.

Medellivslängden för kvinnor framöver beräknas vara omkring två år högre jämfört med för män (se diagram 24).

Diagram 24. Förväntad återstående medellivslängd vid 65-års ålder för kvinnor och män med tjänstepension efter födelseår

Återstående livslängd i antal år

Anm.: Tjänstepensionsförsäkring avser obligatoriskt försäkrade där försäkringen följer automatiskt av en anställning. OBS! Bruten y-axel.

Källa: Svensk Försäkring, (2021), *Försäkrade i Sverige – Livslängder och dödlighet, Prognoser 2021–2080*.

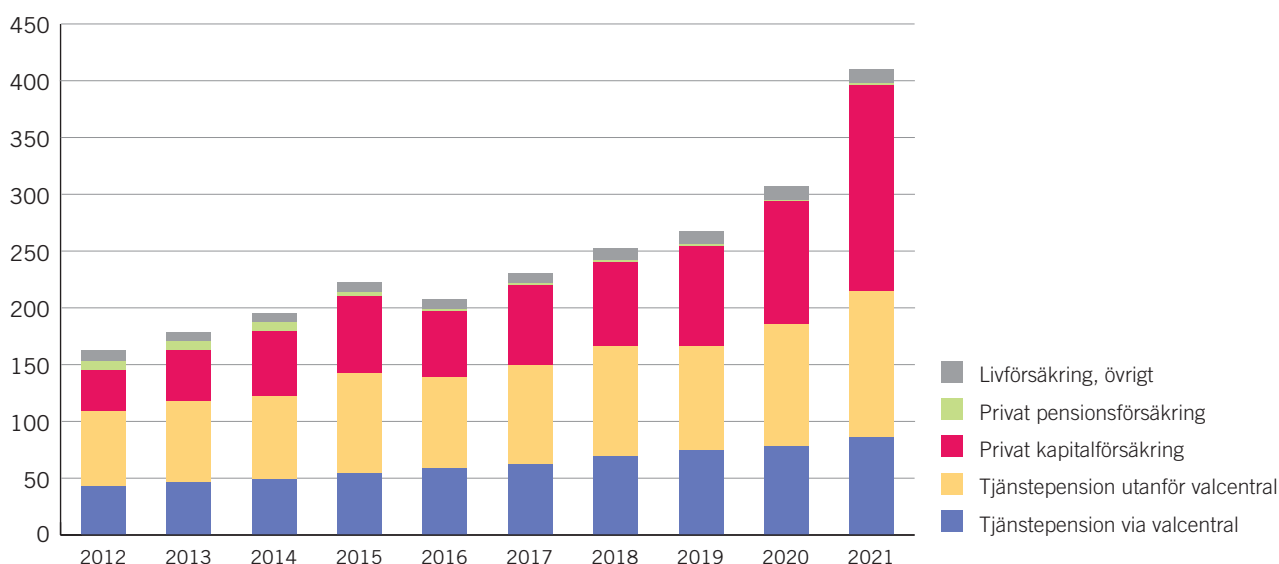
Sparande i privat kapitalförsäkring steg kraftigt under 2021

Under 2021 betalades det in knappt 410 miljarder kronor i premier till pensions- och livförsäkringar (se diagram 25). Av dessa har mer än hälften (52 procent) betalats in till tjänstepension och 44 procent till privata kapitalförsäkringar, som kan vara både privatägda och företagsägda. Premieinbetalningarna till pensions- och livförsäkringar har under de senaste tio åren ökat med 152 procent (247,1 miljarder kronor). Av den ökningen står privata kapitalförsäkringar för 59 procent (145,5 miljarder kronor).

Jämfört med 2020 har premieinbetalningarna till privata kapitalförsäkringar ökat mycket kraftigt, från 108 miljarder kronor till 182 miljarder kronor, en ökning på 44 procent. Både företag och individer kan spara i kapitalförsäkringar och kapitalet placeras i till exempel fonder och aktier. En positiv utveckling på börsen kan ha bidragit till att intresset för kapitalförsäkringar har vuxit.

Diagram 25. Premieinkomster till pensions- och livförsäkring, 2012–2021

Miljarder kronor

Anm.: Avser inbetalda premier (exklusive uppräknade fribrev och inflyttat försäkringskapital) för pensions- och livförsäkring. Här ingår både konkurrensutsatta och ej konkurrensutsatta försäkringar.
Källa: Svensk Försäkring.

Tillgångar och investeringar för den svenska försäkringsbranschen

Svenska försäkrings- och tjänstepensionsföretag investerar runt 6 800 miljarder kronor i den svenska och globala ekonomin. Dessa investeringar i främst aktier och obligationer bidrar till ekonomisk tillväxt och den gröna omställningen. Avkastningen på dessa tillgångar har varit hög under de senaste tio åren, vilket kommer försäkringstagarna tillgodo i form av bland annat högre pensionsutbetalningar.

Investeringarna är större än Sveriges BNP

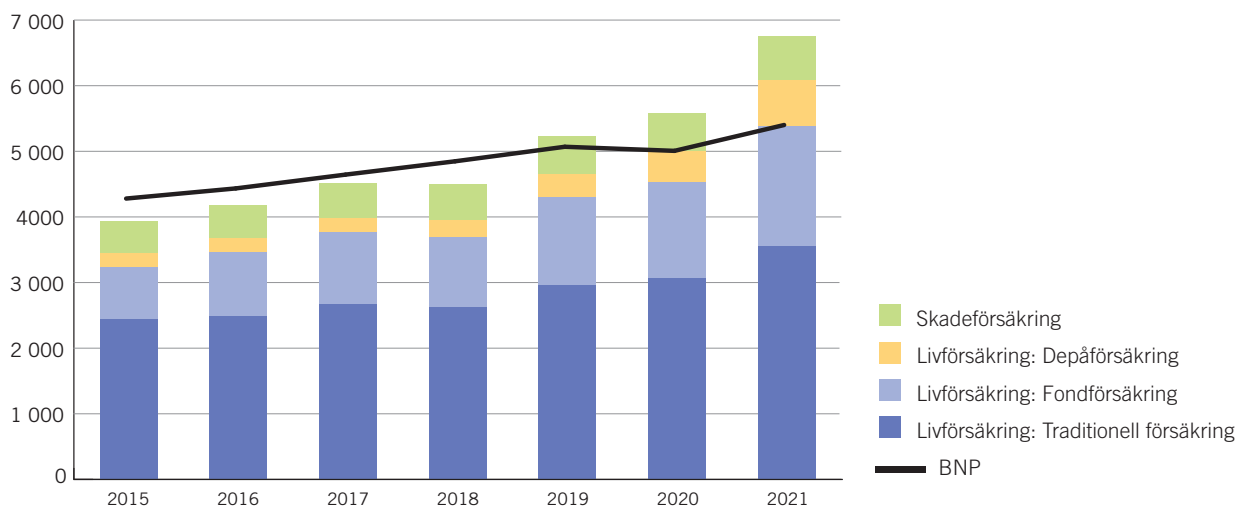
Svenska försäkrings- och tjänstepensionsföretag hade vid slutet av 2021 finansiella tillgångar om knappt 6 800 miljarder kronor. Det är mer än Sveriges BNP. Tillgångarna investeras i den svenska och globala ekonomin. Merparten av kapitalet – ungefär 90 procent – förvaltas av livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen, medan det resterande förvaltas av skadeförsäkringsföretagen. Att livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen har så stora tillgångar beror på att premierna som betalas in sparas under många år och det sparade kapitalet växer till följd av avkastningen på tillgångarna.

Livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagens tillgångar är till största del relaterade till traditionell livförsäkring, men fond- och depåförsäkring har ökat i högre takt under senare år (se diagram 26). Vid fond- och depåförsäkring är det försäkringstagarna som väljer vilka fonder som kapitalet ska placeras i och den finansiella risken bärs av försäkringstagaren. Fond- och depåförsäkring skiljer sig på så vis från traditionell försäkring, där det i stället är företagen som väljer hur kapitalet ska förvaltas och då också bär den finansiella risken.

Av de totala tillgångar som livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen hade vid slutet av 2021 var 58 procent av placeringstillgångarna knutna till traditionell försäkring, medan 30 procent var knutna till fondförsäkring och drygt elva procent till depåförsäkring.

Diagram 26. Storlek på de svenska försäkrings- och tjänstepensionsföretagens placerings-tillgångar fördelade på typ av försäkring, 2015–2021

Miljarder kronor

Anm.: Livförsäkrings- och tjänstepensionsföretags tillgångar som inte är fond- eller depåförsäkring klassificeras här som traditionell livförsäkring. Storleken på tillgångarna är efter avdrag ("netting") för vissa skuldposter. BNP avser den årliga bruttonationalprodukten i Sverige. Källa: Svensk Försäkring och SCB.

Svenska företag har stora tillgångar i en europeisk jämförelse

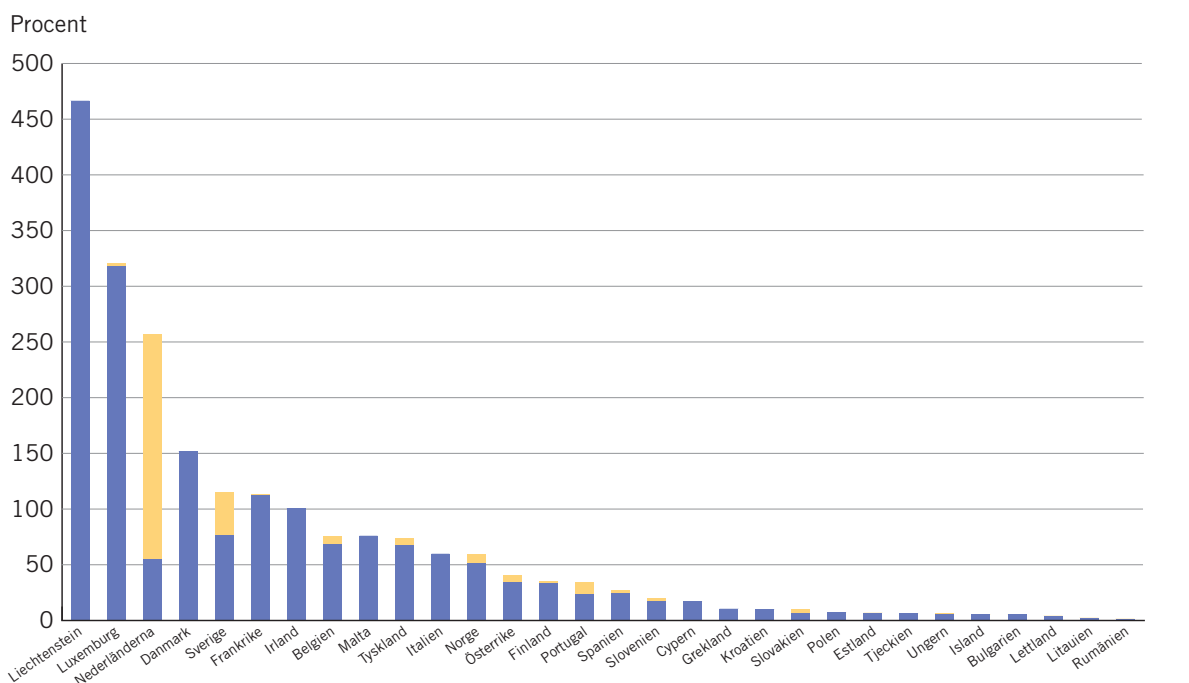
Storleken på svenska försäkrings- och tjänstepensionsföretags tillgångar i förhållande till storleken på ekonomin, det vill säga landets BNP, är bland de högsta inom Europa (se diagram 27). Detta är ett ofta förekommande mått på hur betydelsefull försäkringsbranschen är inom ett land. Även vid en jämförelse av storleken på tillgångarna i miljarder kronor ligger de svenska företagen bland de högsta i Europa. Störst tillgångar har de franska och tyska företagen, vilket följer av att dessa länder är de största ekonomierna i Europa.

Svenska tjänstepensionsföretag har, näst efter de nederländska, störst tillgångar i förhållande till BNP bland tjänstepensionsföretagen i Europa, medan svenska försäkringsföretag har sjätte störst tillgångar i förhållande till BNP av försäkringsföretagen.

Att företagen i Lichtenstein och Luxemburg har tillgångar som är mer än tre gånger (300 procent) större än BNP beror på att många företag, som i huvudsak riktar sig mot försäkringstagare utanför dessa länder, har valt att etablera sig i Lichtenstein och Luxemburg. Det kan bero på att dessa länder har stora finansiella sektorer och det kan också finnas skattetekniska skäl.

Att de nederländska tjänstepensionsföretagen har så stora tillgångar i förhållande till BNP kan till stor del förklaras av utformningen av pensionsystemet i Nederländerna, där tjänstepensionen utgör en större andel av pensionsutbetalningarna än i exempelvis Sverige.

Diagram 27. Storlek på europeiska försäkrings- och tjänstepensionsföretags placeringstillgångar i förhållande till BNP, 2021

Anm.: Försäkringsföretag avser de företag som rapporterar under Solvens II-regelverket. Tjänstepensionsföretag avser de företag som rapporterar enligt EIOPA:s IORP-rapportering. Storleken på tillgångarna är för det tredje kvartalet 2021, medan BNP är för hela 2021. De europeiska länder som ingår är de som tillhör EU och EEA, där det sistnämnda innefattar bland annat Norge och Island.
Källa: EIOPA och Eurostat.

■ Tjänstepensionsföretag
■ Försäkringsföretag

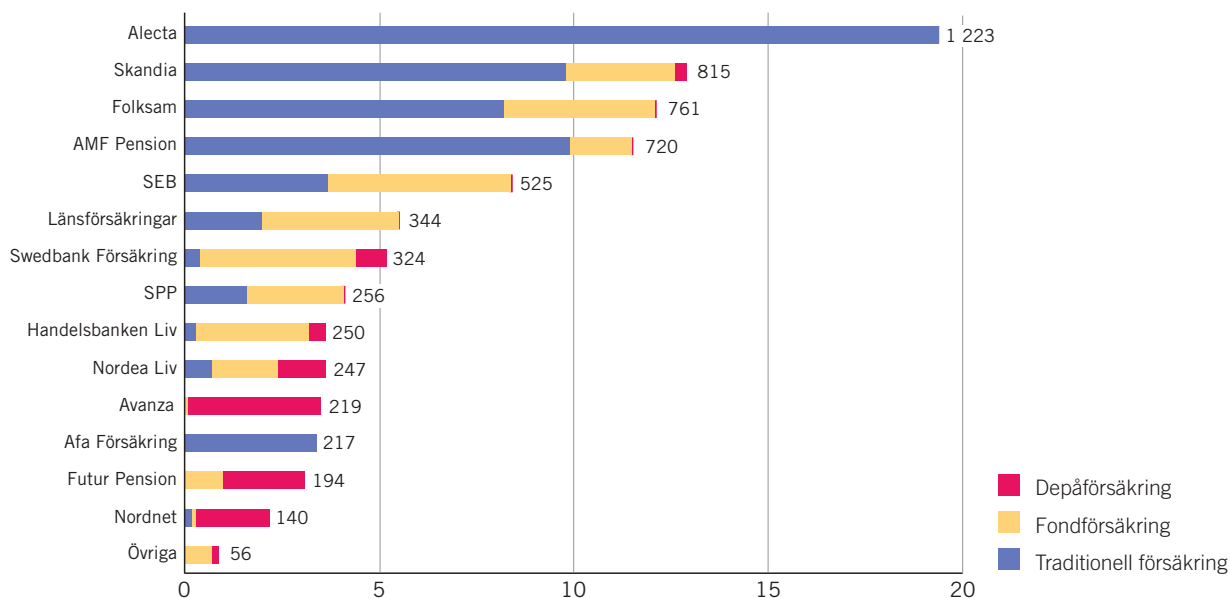
Skillnad mellan livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagens tillgångar per sparform

De fyra företagsgrupper/företag inom pensions- och livförsäkring med störst innehav av placeringstillgångar var 2021 Alecta, Skandia, Folksam och AMF Pension (se diagram 28). Dessa företagsgrupper/företag utgjorde 60 procent av marknaden sett till de totala tillgångarna för livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen.

Det skiljer sig mellan företagsgrupperna/företagen hur mycket av tillgångarna som är knutna till traditionell försäkring, fond- respektive depåförsäkring. För de fyra företagen med störst tillgångar är tillgångarna främst relaterade till traditionell försäkring. För de övriga företagen, med undantag för Afa Försäkring, tillhör tillgångarna främst antingen fond- eller depåförsäkring.

Diagram 28. Andel av totala tillgångar för livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag fördelat per företagsgrupp/företag och sparform, 2021

Andelar i procent av totala tillgångar och storlek på förvaltade tillgångar i miljarder kronor (till höger om stapeln)

Anm.: Diagrammet visar andelar av de totala tillgångarna för svenska livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag med tillgångar större än 100 miljarder kronor. Storleken på tillgångarna är angivna efter avdrag ("nettning") av vissa skuldposter.

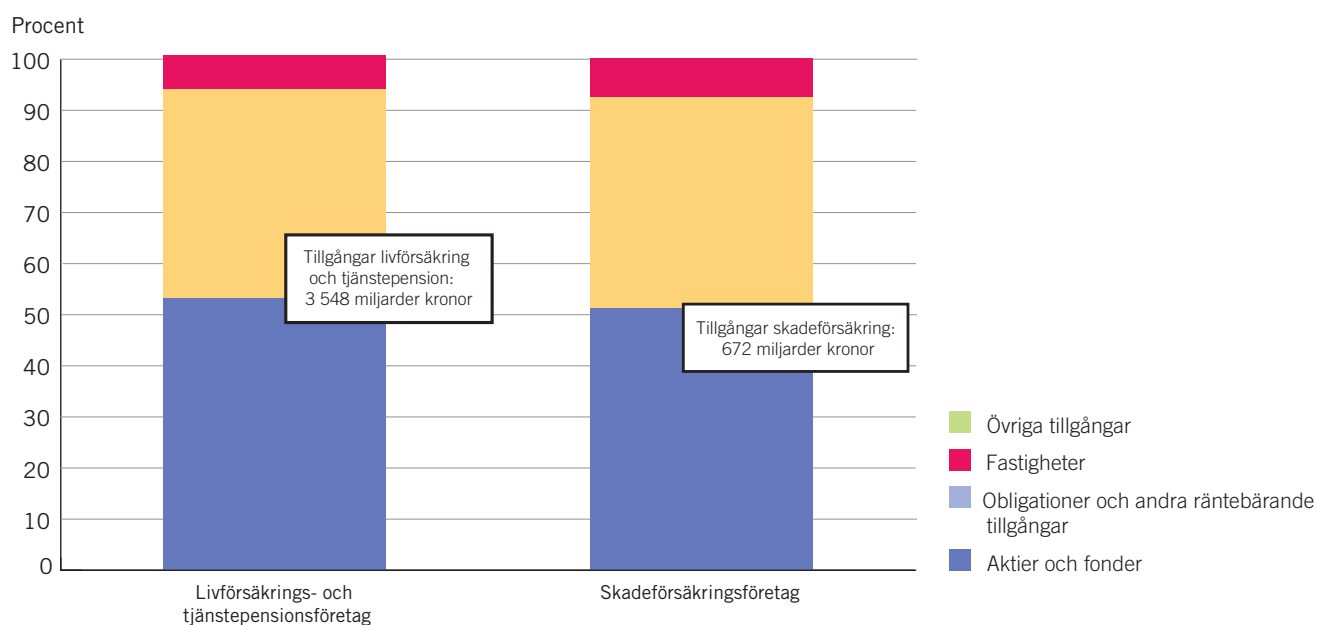
Källa: Svensk Försäkring.

Försäkrings- och tjänstepensionsföretagen placerar huvudsakligen i aktier och obligationer

Genom förvaltningen av kapitalet och via placeringar i olika tillgångar skapar försäkrings- och tjänstepensionsföretagen avkastning och återbäring som kommer försäkringstagarna tillgodo. De svenska företagen placerar i huvudsak i svenska och utländska aktier, värdepappersfonder, obligationer och fastigheter (se diagram 29). De obligationer som försäkrings- och tjänstepensionsföretagen placerar i är främst utländska låntagares obligationer, svenska statsobligationer och obligationer utgivna av svenska banker och bostadsinstitut.

Skadeförsäkringsföretagen placerar vanligtvis i tillgångar med kortare löptid än livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen. Skälet är att skadeförsäkringsföretagen behöver hantera löpande skadeutbetalningar varje år. Livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen har en längre placeringshorisont eftersom pensions- och livförsäkringssparande sker över en längre tid. Även utbetalningen av pensionssparande sker över en längre tid, minst 5 år.

Diagram 29. Svenska försäkrings- och tjänstepensionsföretags placeringstillgångar, 2021

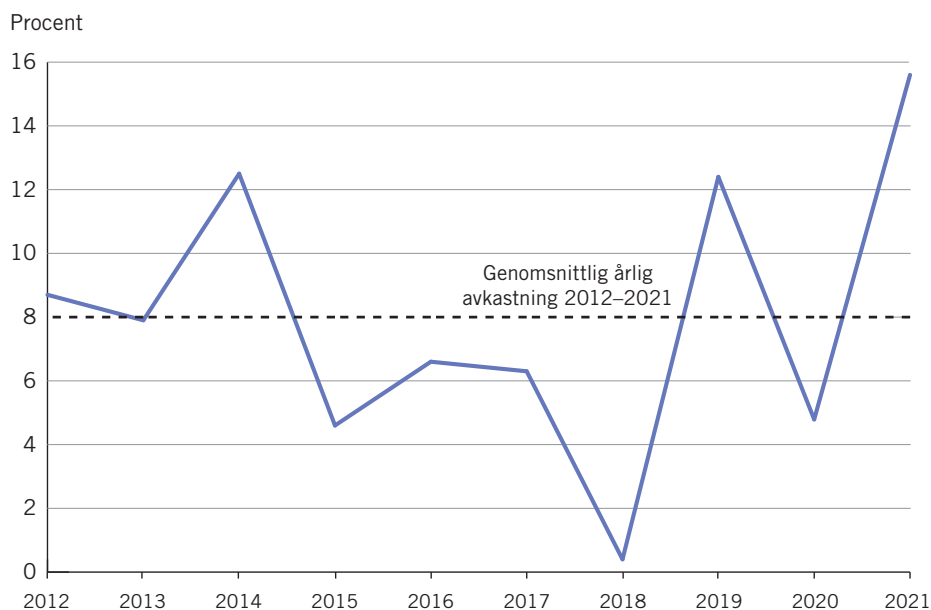
Anm.: Tillgångar tillhörande fond- och depåförsäkring på 2 536 miljarder kronor är exkluderade från livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen. *Andra räntebärande tillgångar* är exempelvis bankinsättningar, lån, konvertibler och certifikat. *Fastigheter* avser byggnader och mark samt aktier i helägda fastighetsbolag. I kategorin *Övriga tillgångar* ingår bland annat derivat. Vid slutet av 2021 var storleken på de tillgångar som ingår i denna kategori försumbar och framgår därför inte i diagrammet. Tillgångarna presenteras med avdrag ("nettning") för vissa skuldposter.
Källa: Svensk Försäkring och SCB

Historiskt hög avkastning på tillgångar under 2021

Avkastningen på de tillgångar som innehas av livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagen är betydelsefull eftersom den påverkar nivån på de framtida pensionsutbetalningarna.

För 2021 uppgick totalavkastningen på tillgångar som förvaltas av svenska livförsäkrings- och tjänstepensionsföretag till 15,6 procent (se diagram 30). Det är betydligt högre än den genomsnittliga årliga totalavkastningen under de senaste tio åren på 8,0 procent. Den höga avkastningen under 2021 berodde främst på den goda utvecklingen på aktiemarknaderna i Sverige och globalt och att företagens tillgångar utgörs till en förhållandevis stor andel av aktier.

Diagram 30. Totalavkastning på tillgångar förvaltade av svenska livförsäkring- och tjänstepensionsföretag, 2012–2021

Anm.: Totalavkastningen är beräknat som ett medelvärde av livförsäkrings- och tjänstepensionsföretagens avkastningar, viktat med marknadsvärdet på de tillgångar som företagen förvaltar.
Källa: Svensk Försäkring.

Svensk Försäkring är försäkrings- och tjänstepensionsföretagens branschorganisation. Ett 50-tal företagsgrupper/företag är medlemmar och tillsammans svarar de för mer än 90 procent av den svenska försäkringsmarknaden.

Svensk Försäkring arbetar för att öka kännedomen om försäkringars betydelse i samhället och för ett högt förtroende för försäkringsbranschen. Svensk Försäkring arbetar också för att skapa goda verksamhetsförutsättningar för försäkringsbranschen och tillhandahåller viss branschgemensam infrastruktur.

